

A. B. STRIMAITIS,
SEKRETORIUS S. L. A.
307 W. 30th ST., NEW YORK, N. Y.

TEVYNĖ

ORGANAS SUSIVIENYJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE.

No. 51. New York, December 23, 1910, penktadienis, gruodžio 23d. VOL. III.

THE LITHUANIAN WEEKLY "TEVYNE"

Published every Friday by Lithuanian Alliance of America
At 307 W. 30-th St., New York, City.

YEARLY SUBSCRIPTION RATES:

For members of Lithuanian Alliance of America in the United States 50c.
For non members, in the United States.....\$1.25
For members of Lithuanian Alliance of America to Foreign Countries \$1.00
For non members to Foreign Countries.....\$1.75

ADVERTISING RATES ON APPLICATION.

All communications should be addressed:
"TEVYNE", 307 W. 30-th St., New York.

SAVAITRAŠTIS "TĒVYNĒ"

Išsina kas penktadienis S.L.A. lēšomis.

PRENUMERATA METUI:

Susivienyimo Lietuvių Amerikoje sąnariams Suvienytose Valst. 50 c.
Ne sąnariams Suvienytose Valstijose.....\$1.25
Susivienyimo Lietuvių Amerikoje sąnariams kitose viešpatystėse.....\$1.00
Ne sąnariams kitose viešpatystėse.....\$1.75

APGARSINIMU KAINOS ANT UŽKLAUSIMO.

Kreipiantis su visokiais reikalais adresuokite:

"TĒVYNĒ", 307 W. 30-th St., New York.

!!Geriausias Christmas Present!!

Jeigu Jūsų draugas arba DRAUGE priguli prie TMD., tai geriausią ir gražiausią Kalėdų prezentą padarysit jam, ar jai iš šito auksinio ženklelio. MOTERIMS ŽENKLELIS padarytas su tam tikra sągute. PIGI, GRAŽI IR NAUDINGA DOVANA.

Atkreipkite atydą

į šitą paveikslėlį. Tai yra pavydalis Tėvynės Mylėtojų Draugijos padidinto ženklelio, kuris pagal abelną nuomonę yra vienas iš geriausių ir gražiausių lietuviškų ženklelių.

Tai neyra koks blėkinis ar pigiai paauskuotas švininis ženklelis, kuris po kelių mėnesių nušunta. Tai yra klaurai auksinis ženklelis, kuris niekad nesū. Saulė, spinduliai žirgvaikis ir TMD. raidės apačioj supintos į monogramą, kaip lygiai vainikas aplinku yra gryno aukso. Saulė su spinduliais yra įleista į lengvai melsvą emaliją, išrodančią lygiai, kaip padangė. Žirgvaikis yra ant balto lauko, o apatinė monograma įleista į tamsiai mėlyną emaliją. Sujungimas baltos ir mėlynos spalvų (tautiškų spalvų) su blizgančiais auksiniais pagražinimais daro neišpasakytai malonų įspūdį ant akies. Ženklelis pagal savo pavydalą ir reikšmę greičiau panašus į tikrą paveikslą, negu į ženklį. Užtekanti saulė su blizgančiais spinduliais parodo Tėv. Myl. Draugijos mierį — platinimą apšvietos. Žirgvaikis, lekantis prie saulės, tai mūsų prabudusi tauta, šuoliais skubianti prie mokslo ir apšvietos. Apačioj supintos TMD. raidės tai draugijos vardas. Taigi netik paviršutiniai šis ženklelis gražus; graži taipgi jo reikšmė. Todėl nedyvai, kad visiems jis patinka. TMD. neturi jokių kitų ženklelių, kaip tik tokius, kaip šitas. Visi ženkleliai vienodūs, visi iš gryno aukso ir visi vienos prekės.

Šis klaurai auksinis ženklelis (10 karatų) prekluoja tik vieną dolerį.

Nėra pigesnių, nėra brangesnių. Jūs privalote jį turėti jeigu dar neturite. Tik TMD. sąnariai gali nešioti. Jeigu Jūs esate TMD. sąnarys ir nenešiojate šito ženklelio, tai Jūs dar tik "pusė sąnario": 1) nieks negali be ženklelio pažinti, jog Jūs prigulit prie šitos kil tos draugijos. 2) nešiodami ženklį Jūs netik pagražintumet savo drapaną, bet ir TMD. garsintumete tiems, kurie dar apie ją negirdėją. Taipgi Jūs locnas smagumas ir TMD. gerovė reikalauja, kad Jūs nešlotumet šitą ženklį. Viską, ką Jūs turite padaryti, tai išpirkti "Money Orderj" ant \$1.00 ant A. J. Povilaikos vardo ir pasiųsti jį laiške Tėv. Myl. Dr-stės izdininkui tokiu adresu: A. J. Povilaika, 804 Bank st., Waterbury, Conn. Arba įdėkite popierinį dolerį į registruotą laišką ir pasiųskit ten pat. Tuojaus gausite už tai gryno aukso ženklį, ir nei persiuntimo nemokėsit. Draugija persiunčia savo lēšomis saugiose bakseliuose.

Reikalaukit tuojaus, gausit tuojaus! Užganėdinsim visus pakol ženklelių užteks. Nedaug liko.

Tėvynės Mylėtojų Draugystė išleidžia moksliskas knygas ir dalina jas savo sąnariams ir beturčiams dykai. Įžengimas į Draugiją tik 40 centu; metinė mokestis tik 60 centu (išneša tik penktuką ant mėnesio), o šiuosmet sąnariai gavo 6 dideles knygas Kurdirkos raštų su puikiais paveikslais, mažiausiai 6 dolerių vertės.

Tik pamyslikit apie tai!

Neužilgio visi ir seni ir nauji sąnariai gaus VISAI DYKAI kelių dešimtų puslapių knygele, kur bus apart TMD. įstatų, žingeidi tos draugijos istorija.

Kataliogas dykai!

Didelis katalogas visokių geriausių rūšies armonikų, gerų ir pigių spaudimui laiškus, mašinelį tokių, kaip ant paveikslėlio. Visokių muzikališkų instrumentų, lietuviškų knygų ir tt.

Prisiusk savo adresą su 2c. pašto marke, gausite katalogą dovanai. Adresas: **M. J. Damijonaitis**

812 33rd St., Chicago, Ill.

Tel. Yards 2139

Tel. Canal 2190.

J. P. Rashinskas

Narys S. L. A.

Fotografistas

Išdirba visokias Fotografijas puikiai ir už savo darbą gvarantuoja Turi dvi puikiai įrengtas Galerijas

3213 So Morgan St. Chicago, Ill.
665 West 18th St.

H. Morgan

Išdirbėjų bendrovė ženklai, kepurės, šarpos, vėliavos, antspaudos (pečėtys) ir tt. Reikalaukite katalogo su prekėmis.

13 N. Main St.,
SHENANDOAH, Pa

J. Skritulskas,

NOTARIJUS IR AGENTAS

Užlaikau geriausias gėrymus ir cigarus. Parduodu laivakortes ant visų linijų, kur tik kuris norės ir ant geriausių ir greičiausių laivų. Siunčiu pinigus į visas dalis svieto greitai ir pigiai. Išmainau visokių žemių pinigus ant amerikoniškų. Darau doviernastis, pavedimus dalių ir atlieku visokius reikalus su Maskolijos valdžia. Užlaikau svetainę mitingams ir veseiloms. Iš tolesnių miestų meldžiu atsišaukti per laiškus ant žemiaus paduoto adreso:

John Skritulskas

26 Broad St. New Britain, Conn.

Telephone No. 550.

LIETUVIŲ UŽEIGA PAS P. CZAPLIKA

Užlaiko puikiausius gėrymus, alus, šilius, visada švieži, vynai ir visokie likeriai geriausi, Visokius gėrymus veseiloms, krikštynoms ir šiaip baliams, siunčiame į namus. Visada gerai.

117, 119 & 121 A St: So. Boston, Mass.

Telephone 762 So. Boston.

DR. F. MATULAITIS

Offiso valandos:

Nuo 12 iki 2 val.; Nuo 7 iki 9 vakare.
495 Broadway, - - So. Boston, Mass.

Dr. A. Šliupite - Jankauckienė

Gydo visokias ligas moteriu, vaiku ir vyrų.

265 Berry Street, BROOKLYN, N. Y.

(tarpe Grand St. ir So. 1-st St.)

VALANDOS: nuo 8-10 ryte; nuo 2-3 po piet; nuo 7-9 vakare.
TELEPHONAS GREENPOINT 8.

Jurgis Stanaitis

Vienintelis lietuvis PHOTOGRAFAS S. Boston'e

kurs artistiskai atlieka darbą, padarydamas paveikslus kaip grupų, taip ir pavienių ypatų. Lietuviai! Atminkite, jog su reikalais visuomet reikia kreipties prie savojo po šiuom adresu:

453 A W. Broadway, So. Boston, Mass.

Gendroliaus Agentura

Mēs užrašom visus einančius Liet. laikraščius, užlaikom visokios ytalpos knygas, visados turime visų išleistų žodinėlių ir duodu visiems, kurie užsirašys "Lietuvą", "Vienybę Lietuvinkių", "Kataliką" puikią (\$1.50) maldų knygelę ar \$1.00 vertės knygų, norėdamas kad naudotusi iš progos ir daugiausiai užsirašytų laikraščius.

Taipgi mēs parduodam Laivakortes į Lietuvą ar iš Lietuvos ir iš kitur, kur kas norėtų atvažiuot ar išvažiuot, turime linijas kuriom perplaukia greitu laiku per jures, kas palengvina kelionę. Už teisingumą ir greitumą neringosite. Pas mus pinigai nuels greičiausiai, nes mēs su kitų pinigais nedarom, biznio. Reikale užprašom visus.

N. GENDROLIUS,

224 Athens Street,

South Boston, Mass.

Gelžkelio laikrodėlis su 21 akmenu

rankinėle užsukamas ir užstatomas: vyriško ir moteriško didumo. Apleisti auksu ant 20 metu dubultavi dangteliai-viršai, puikiai išpjaustyti. Absolutiskai tikras laiko rodytojas, ypač pritaikytas prie gelžkelio žmonių, kurie reikalauja užsitikimo laikrodžio. Gvarantuotas ant 20 metu. Ypatinga dovana: mes pasiūsimė tą laikrodį ant kiekvieno adreso C.O.D. \$5.75 ir užsimokėsime ekspreso lėšas, suteikdami privilegiją pilno ištyrimo. Jaigu neatrasite, kad jis nevisiškai užganėdina ir ne toks yra, kaip pagarsinta, nemokekite nel vieno cento. Atminkite, jūs panašiai užmokėtumete už tą patį laikrodį \$25.00. pirkdami nuo kokio besąžiniško parduotojo. Labai puikus AUKSU aplietas LENCIUGELIS su prikabaliuku už DYKĄ prie kiekvieno laikrodžio.

Ecelsir Watch Co., 908 Athenaeum Bldg., Chicago.

Ant pardavimo.

Pigiai parsiduoda senai įsteigta vaistinė, kuri randasi netoli vietos, apgyventos lietuvių ir lenkų. Savininkas turi kitą biznij. Kreipkitės į F. A. HANCOCK, 800 W. Lombard st. Baltimore, Md. (09

Dono Kazokas.

Mūsų scena ir korespondentai.

Neužsiimu niekuomet korespondencijų rašinėjimu, nes kiekviename mieste randasi gana gabių žmonių, kurie gali tat atlikt. Bet pastebėtina, kad mūsų korespondentai tankiausiai nukrypsta nuo teisybės, besilaikydami prie savo siauro regačio; jaigu laisvamaniš rašo apie tikinčiųjų veikimus, tad kuone visada stengiasi juos nupeikt; tikintysis gi visada drabsto purvais ant laisvamanių ir socialistų. Pertai korespondencijos tankiai būna visai melagingos. Korespondentas visuomet turi būt bešališku: perstatyt dalyką tikrojo šviesoje, nežiūrint, kokiai partijai ar kokių pažvalgų žmonėms tas dalykas priklauso. Ypač aš pastebėjau, kad aprašymas scenos, tai yra atsibuvusių teatrų, koncertų ir t.t., mažne visada būna vienpusiškas, — užtat ir melagingas. Daleiskime, surengia teatrą socialistai. Jau išanksto gali pasakyti, kad pirmieviškuos laikraščiuos bus pagarsinta, jog nusisekė, netoli visi arba visi aktoriai atliko roles gerai, net talentuotai; o atgaleiviškuose laikraščiuose atrasi apie tą patį teatrą visai priešingą: ten skelbiama, kad beveik niekas neatėjo, kad aktoriai rolių nemokėjo atlikt, kad viskas žaista bjauriai. Iš to matosi, kad korespondentai meluoja (vienas ar abu), o abu perdeda: vienas — nupeikime, kitas — išgyrime. Juk turėjo būt vienas iš dviejų: ar nusisekė arba ne, ar atlikta rolės gerai, vidutiniškai arba prastai.

Mes skaitome žinias ne todėl, kad reporterio bei korespondento jausmus, pažvalgas išvysti, ir nereikalaujame, kad jis lipdytų į žinias savo sufabrikuotus blizgučius arba kimštų purvus — mes reikalaujame nuogos žinios, kuri, tik tokia būdama, gali patarnauti mums nemelagingu faktų mokslo, kultūros ir sociologijos dalykuose. Iš žinių mes semiamė faktus ginčiuose, darodymuose, o jaigu žinios telpa melagingos, kaip-gi mes galime būt užtikrinti, kad mūsų faktai ir darodymai teisingi? Taigi tie, ką rašo melagingas žinias, suvadžioja daugybę žmonių. Jau negana to, kad skaitytojai lieka apgauti, apsigaua net ir tie žmonės, kurie pasiryžę yra darbuotis visuomenei, jos kultūriškam pakėlimui. Jaigu nuo mūsų nebus slepiamos visuomnės klaidos, jos silpnumai, tuomet žinosime, kokiose šakose daugiausiai dar reikia pasidarbuot.

Kiekvienos tautos kultūra susideda iš mokslo ir civilizacijos laipsnio. Moksle randasi du elementu — tai teisybė ir dailė. Aš apkalbu tik pastarąją. Jaigu mes gausime teisingas žinias apie dailės stovį tarpe lietuvių, tai galėsime išnešt teisingą sprendimą, ar ji ganėtinai prasiplėtojus, ar dar reikia ją su pasišventimu auklėti. Pas mus scena užima pirmą vietą dailėj, bet ir apie ją gauname bemaž visada neteisingas žinias. Scena turi galingą įtakmę ant žmonių. Ji yra dailės šaka. Negalima reikalaut, kad joje būtų suvartojama veikalai vien tik tendencijiniai arba vien

tik betendencijiniai. Reikia žiūrēt ne tiek į veikalo tendenciją, kiek į jo pritaikymą prie dailės, kiek į aktorių gabumą atlikime jiems paskirtų rolių. Korespondentas privalo žiūrėti paprasta akim į sceną ir aprašyt ją taip, kaip matē, užmiršdamas, kokio proto, pažvalgų ir pasielgimo buvo aktoriai. Jis neturi kištis į privatišką tų žmonių gyvenimą, o turi juos matyt vien tik ant scenos; tuomi noriu pasakyti, kad jam žinomos anų ypotos klaidos, pažvalgos ir t.t. neturi atrast vietos korespondencijoje, kur rašoma apie atsibuvusį scenišką žaidimą.

R e d. p a s t a b a. Iš savo pusės manome, kad, nežiūrint iškraipytų ir vienpusiškų korespondencijų apie mūsų sceną, visgi lietuviškoji visuomenė gana gerai žino savo scenos stovį.

Giesmė belaisvio čerkieso.

Sudiev jums, aūlai*) tėvynės

Ir kalnai, žili milžinai,

Alkūnės upelių auksinės,

Liuosybė ir bočių kapai!

Už valandą vieną liuosybės

Viską atiduoti galiu:

Ir būsimo rojaus linksmybes,

Ir bandą meiliausių arklių.

Ir baisųjį laiką nevalios

Sutikčiau aš jums išvergaut...

Akymirksnį duokit tik valios,

Jai valios dar galima gaut!

Nutrūko giesmė jo gailinga,

Galva jo nulinko žemyn

Ir kalnai vien aidą graudingą

Skambėdami nešė tolyn.

J. Alyras.

MOKSLO TRUPINIAI.

VIDURIŲ NEVIRINIMAS.

Vidurių nevirinimas yra tai nenormališkas bei ligotas skilvio stovis, kada skilvys nepajiegia savo syvais chemiškai perdirbti maistines medegas, taip kad kūnas galėtų gauti iš jų visą galimą sau peną.

Vidurių nevirinimas gali būti arba paprastas, arba chroniškas.

Per paprastą vidurių nevirinimą skilvio išmušalas, gleivioji plėvelė, sustorėja ir parausta, ačiu kraujui, kurio čia daugiau prisirenka iš priežasties suerzinimo tos delikatos plėvelės. Mažosios cėlelės ir maišyčiai, iš kurių susideda plėvelė ir kurių užduotis yra išdirbti ir išsunkti į vidų skilvio virinančius syvus, — tie maišyčiai (glands) ir cėlės apsidengia storoku sluogsniu lipnios gličios medegos, išsisunkiančios iš skilvio sienų. Ta gliči medega suturi plaukimą virinančių syvų į skilvio vidų, kur jie turėtų perdirbti maistą skilvyje. Tokiu būdu tasai maistas negali ge-

*) Aūlas — čerkiesų kaimelis.

rai susimaišyti su pepsinu (reikalingiausiu syvu maisto pervirnimui), o pepsinas negali atsakomai veikti ant to maisto.

Jaigu tokis skilvio stovis užsivelka ilgai, tai paprastas vidurių nevirinimas bei kataras pereina į chronišką vidurių nevirinimą bei katarinį uždegimą gleiviosios plėvelės. Čia skilvio maišyčiai tampa palši arba pilki; jie sutįsta, pasidaro stori, o gleivėtos medegos prisirenka dar daugiau ant skilvio delikato išmušalo (gleiviosios plėvelės). Panašiam procesui ilgiaus besitęsiant, gali visai mirti arba išnykti cėlės, išdirbančios syvus ir paleidžiančios juos į skilvio vidų, ir skilvys gali prarasti muskuliariškas jėgas, reikalingas mechaniško darbo atlikimui skilvyje — sumaišymui maisto su virinančiais syvais.

Įsiziūrint į priežastis, iš kur paeina vidurių nevirinimas, tas nesugalėjimas paprastai yra padalinamas į nervišką nevirinimą ir nevirinimą dėl didelio daugumo hydrochlorinės rūgšties skilvyje. Nerviškas nevirinimo tipas kyla iš suerzinimo tų nervų, kurie kontroliuoja syvų plaukimą. Tas nevirinimo skyrius randama pas ypatas, nerviškas iš prigimimo arba vėliaus tapusias tokiomis. Šičia skilvys negauna ganėtinai virinančių syvų.

Svarbiausias faktorius vidurių sugadinime yra maistas. Jaigu maistas yra foksai, kad jo skilvys nepajėgia pervirinti, tai jis gali arba tiesiog sužeisti gleiviąją plėvelę arba, pasiekiant nepervirintu, duoti pradžia uždegimui. Persivalgymas, suprantamiau sakant, priėmimas daugiau maisto, negu virinimo aparatas pajėgia aprėpti, labai tankiai yra vidurių nevirinimo priežastis. Nečystas, apipuvęs ar nedarvirintas maistas, nesilaikymas tų pačių valgio valandų, gėrimas laike valgio, ypatingai šaltų skystimų gėrimas, skubus valgymas be užtenkančio sukramtymo — tai svarbiausi veikėjai skilvio funkcijų suardyme. Abelnai ilgas nesilaikymas dietos principų yra pirmiausia priežastis susarginime skilvio. Maistas, prilaikantis per daug vienokių maistinių medegų, k. a. riebumų, nesaikuotas vartojimas kavos, arbatos ir alkoholiaus, pratęstas nereguliariškumas valgio valandų ir (kai-kuriuose atsitikimuose) perdidelis tabako vartojimas — yra dalykai, kurie stelbia natūrališką, sveiką veikimą skilvio.

Nervišką nevirinimo tipą paprastai paeina iš ilgo protiško darbo su įtempimu proto jėgų, ypatingai, kada tokis darbas esti sujungtas su rūpesčiu, skubimu ar susikrimitimu.

Per daug hydrochlorinės rūgšties randama pas jaunas subrendusias ypatas, tankiausiai pas tokias, kurios atsižymi nervišku temperamentu. Minėtos rūgšties viršsaikinis bėgimas gali būti iššauktas tabaku, svaiginančiais gėralais ir maistais, į kuriuos apetito sužadavimo dėlei dedama daug įvairių prietaisų.

Prajovai, sujungti su tomis pilvo betvarkėmis, yra skaitlingi ir įvairūs: vidurių išputimas, jautimas didelio sunkumo po valgiui, riaugėjimas, žegsėjimas, širdies deginimas, svaigimas etc. Nervišką tipą

kartais turi didelį įvairiavimąsi apetite: vieną sykį ypata gali jausti skaudų išalkimą, kitą sykį gi gali per dienas nejausti noro valgyti. Neretai sugedęs skilvio virinimas apteikia ypatą galvaskaudžiu, bemiege, susierzinimu ir greitu nuovargiu.

T. Goris.

Iš Lietuvos.

Visuotino mokymo įvedimas. Vilniaus miesto magistrato tam tikra komisija gvildena ir taria labai svarbų klausimą — visuotinojo mokymo įvedimą Vilniuje. Jau buvo keletas posėdžių, kur tas klausimas buvo plačiai nagrinėjamas. Savo laiku pranešime tos komisijos nutarimus. Gaila ir tiesiog nesu-prantama, kodėl ta komisija nėra pakviesti lietuvių visuomenės atstovai. Vilniuj yra tiek lietuvių draugijų ir laikraščių redakcijų, kad, rodos, miesto magistratas, jaigu jam tikrai rūpi liaudies apšvietimas, galėtų kreipties į šias pastarąsias ir per jas užkviesti lietuvius, kad išklaustų jų nuomonių šiame klausime. Ypač tai yra būtina reikalinga, nes minėtoji komisija aptaria ne tik kalbų klausimą mokyklose, bet ir apskritai tipus tautiškų mokyklų. Ar gi čia broliai-lenkai, neklausdami mūsų, mano parūpinti mums mokyklas?

Kaunas. Valstiečių bankas įkūrė savo supirktuose dvaruose 16 pradinių mokyklų, kuriose jau šiemet prasidės mokslas. Tokios mokyklos bus Opoščoje ir Polankoje (Ežerėnų pav.); Lelūnuose (Ukmerg. p.) Garduose, Likšėliuose, Dyrvėnuose, Batkūnuose, Meškučiuose, Gavėnaičiuose, Valūnuose, Juodžiuose (Šiaulių pav.); Kantaučiuose (Telšių pav.); Audakave, Šilaukyj, Šakučiuose (Raseinų pav.).

Kadangi su ateinančiais naujais metais baigiasi valstiečių banko teisė dvarus supirkinėti išskirstymui — tai šio banko Kauno skyriuje dabar virte verda darbas. Dvarininkas vienas per kitą skuba savo žemę parduoti, o banko valdininkai stengiasi vėl kuo didžiausius plotus įgyti. (*Goniec Codzienny*).

Žemiečių savitarpinės paskolos draugija. Kaune lapričio 14 d. įvairių žemės ūkio draugijų atstovai, suvažiavę, išdirbo galutinai savo naujai sumanytos įstaigos sumanymus. Nutarta tai savitarpinės paskolos draugijai paimti paprastų žemiečių bankų įstatymus, su tuo tik skirtumu, jog pelnu naudosis visi draugijos nariai, suprantama ir s k o l i n i k a i, o ne vien akcijų savininkai, kaip tai yra daroma paprastai žemiečių bankuose. Ta naujai įkuriamoji draugija vadinsis: "Šiaurvakarinio krašto žemiečių savitarpinės paskolos draugija" ir veiks Vilniaus, Gardino, Kauno, Vitebsko, Minsko, Mohilevo, Smolensko, Pskovo ir Černigovo gubernijose.

Draugija pradės veikti, atsiradus 45 nariams ir 500,000 rb. kapitalo.

Netrukus bus paduotas prašymas Peterburgan tuos įstatymus užtvirtinti.

Klerikalai Rygon veržiasi. "Šaltinio" nuomone, Rygos visuomenė skęsta bedievybės bangose. "Vienybės" gi nuomone — Ryga socialistų lizdas. Per tai jau nuo senai Ryga gėlė dantį Lietuvos klerikalams. Vasaros metu "Šaltinis" apgailestavo, kad čia neišeina laikraštis, pašvęstas katalikų reikalams. Dabar jų ta svajonė bus įvykdinta. Nuo lapėričio 7 d. (s. s.) "Rygos Garsas" pereina į jų rankas: Redaktorius bus koksai tai fabriko raštininkėlis J. Bajoras ir kun. Bikinas, kuris tam tyčia persikėlė iš Kauno. "Rygos Garsas" eis "Vienybės" pėdoms. Be to, Lietuvos klerikalai mano dar paimti visas vietines draugijas į savo rankas. Ar jiems tai pavyks, sunku įspėti. Vieno tik galima tikėtis: lygšiol bespalvė asmeniška vadovų tarpe kova turės priimti kitokią išvaizdą.

Jonas.

Iš "Lietuvos Žinių").

Minskas. Lietuvių susišelpimo draugijai nekaip pradėjo vykti. To gyvumo, to užsidegimo, koks buvo kai-kurį laiką tuoj po įsteigimui, nebėra nei žymės. Net atsirado būrelis, kur netik pats nieko nedirba, bet uja tuos, kurie dar kai-ką veikia, ir purvina savo pačių nusprendimus. Blogiausia gi, kad mūsų susirinkimų visai nelanko jaunuomenė; ateis kokį kartą jauniklis ar mergaitė, daugiau jų ir nebepriviliosi. Greičiau pamatysi juos lenkų "Sakale" bežaidžiant, koncerte ar kur kitur. Klausiant, kame yra lietuvių jaunimas, atsakoma vis vienodai: "nėra jo". Bet tai ne teisybė. Lietuvių jaunimo Minske yra, tik jis tautiškai visai nesusipratęs. O kur nėra bent kibirkštis, ten nėra ko pūsti į šaltus pelenus — neužsiliepsnos. To jaunimo; kurs dabar Minske yra, į mūsų draugiją prievarta neįtrauksi. Tad reikia rūpintis tais, kurie dar vaikai; o jaunikliais paskui virs. Juos reikia išmokyti prigimtosios kalbos ir savo krašto istorijos — reikia mokytojos.

M. P.

(Iš "Vilties").

Lietuviai Amerikoje.

Mūsų scena.

So. Boston, Mass. 18 gruodžio d. lankėsi čia Lietuvos Teatrališka kuopa iš Brooklyno, N. Y. Jos sceniškas vakaras susidėjo iš vodevilių — tai pirmutinis apsireiškimas tarpe lietuvių. Jaigu laikraščiuose pranešama apie tik šiokių-tokių teatrukus, tad šį vakarą reikėtų pažymėti, kaip kur kas svarbesnį, nes ištikro dailės sriovė jame pilnai matės. Be to, dar sceniškų gabumų lietuviai daugelyj vietų tokių nėra matę.

Magikas V. Ališauskas yra gabiu magiku, kokių retai tenka matyti ir ant svetimtaučių scenos. Čia jis darė, taip vadinamus, monus prie pat žmonių akių, nes pagrindos mažos ir žemos; vienok, niekas nepastebėjo jo miklaus rankų darbo ir kitų slapybių. Nustebino jis bostoniečius, prikraudamas iš tuščios kepturės didelę krūvą įvairių daigtų ir nematomai išim-

damas juos iš užrakintos ir į maišą įkištos skrynios. Daugelis tamsių žmonelių kalbėjo, būk tai akis "monija" arba su velnio pagalba atlieka.

Ponas B. Ališauskas ir p. M. Ališauskiūtė pasirodė tobulais muzikantais. Juodu išpildė kelis muzikos gabalėlius ant įvairių instrumentų. Be to, dar p. B. Ališauskas muzikos garsais ir pasakojimais pusėtinai prajuokino publiką. Jo pasakojimai ir tūli muzikos gabalėliai yra grynai lietuviški, todėl publika juos mėgsta. Ypač jis išjuokino, pasakodamas apie tai, kad jis su Mare vis griežia ir griežia valcą, o kiaulės knisa ir knisa rugius ir skaitydamas Jonelio laišką, kuris gali būti pavadintas lietuvių tautos laišku, nes ten ir "tegul bus pagarbintas", ir "baltos rankelės", ir "aukso plunksnelė", ir "širdis skersai plyšta" ir t.t. (svetimženkliai mūsų. Red.) Tokius laiškus rašo tūkstančiai lietuvių.

Dainavo p. J. Palkauskienė. Balsą ji turi čystą, gali išlaikyti ilgus akordus; jis malonus; juo klausais, juo dailesniu išrodo. Man nesvarbu, ką ji dainavo, bet skambėjimas balso buvo žavėjantis, kokį nevisuomet gali išgirst ir mažesniuose anglų teatruose.

Toliau, išėjo p. J. Palkauskas su savo juokais ir gabiu mėtomų daiktų gaudymu. Čia reikia pasakyti, kad tai tikras aktorius nuo geros scenos, nes taip ir yra. Ponas J. Palkauskas turėjo praktiką per kelis metus angliškiose teatruose, todėl pas lietuvius gali pasivadinti žvaigžde, nes kito tokio neatrasime. Jis ir miklus, ir gabus, ir juokingas. Apie pusvalandį turėjome visi iš ko juoktis.

Ant galo išėjo A. Kandrotas parodyti savo drūtumo. Visgi įdomu, kad žmogus gali išvystyti taip savo fizinis jėgas. Lankstė jis vinis, perplėšė išsyk dvi kaladi kortų, suko dantimis pakeltą žmogų ir t. t.

Viena yda pas tulus aktorius matėsi — tai vartojimas lietuviškoj kalboj svetimtautiškų žodžių, bet vietomis jie buvo reikalingi, o kita — tai netoli visi aktoriai lavinosi ir iki pat šiol dirbo ant svetimtaučių scenos. Reikia džiaugtis, kad savo mokslą jie parnešė pas lietuvius. Tikiu, kad, jaigu su tokiais gabumais eitų mūsų scena, tai nereikėtų verkti, kad publika jos nemėgsta, nes gerą sceną publika mėgsta, ką parodo viršminėtos kuopos darbas.

Tik man stebėtina, kad geresnė scena mažiau aprašoma mūsų laikraštijoj, negu ta mūsų vargšė kasdieninė, kuri verčia žmogų snausti, o ne gerėtis.

A. A.

Chicago, Ill.

36-tos S. L. A. kuopos susirinkimas. 11 d. gruodžio atsibuvo gana skaitlingas 36 kp. susirinkimas. Perskaityta pakvietimas nuo northside'iskės kuopos, kuri šaukia rengti "konferenciją" (matomai panašią į Connecticut'o valstijos "konferenciją"); kuopa išreiškė pasipiktinimą vaikišku darbu rengėjų — atsisakė siųsti savo atstovus, nors iš žingeidumo ir prašė Centro Pirmininką nuvažiuoti minėton "konferencijon".

Iš 36-tos kuopos, spėjama, mažai kas liks ant se-

nos posmertinės: iš dalyvavusių šiame susirinkime kuone visi (apie 60) paėmė aplikacijas ant padidintų posmertinių. Daugelis ima ant tūkstančio dolerių, ypatingai tie, kurie dar "neinsišurinę" — girdi, ar šiaip, ar taip žmogui reik apsaugoti savo ateitį — \$150 buvo visai permažai... Susivienijime esą daug pigiau išeina, negu i n s u r a n c e kompanijoje... Tas teisybė. Susivienijimo narys gauna posmertinę, sakysim, 1000 dolerių, gauna prie to laikraštį, duoda auką tėvynės reikalams iš tautišky centų ir visgi už visą tą moka *mažiau*, negu i n s u r a n c e kompanijoje tik už vieną posmertinę. Buvo taipgi rinkimai kuopos valdybos. Dabartinis pirmininkas p. M. J. Damijonaitis prašė, kad jį paliuosuotų nuo užimamos vietos. Ponas M. J. Damijonaitis vadovavo šitai kuopai nuo pat jos pradžios, — nuo 1901 metų, — taigi lygiai bus 10 metų ir per šitą laiką, daugiausiai jo darbui pasidėkavojant, kuopa išaugo iki su viršum pustrėčio šimto sąrarių. Naujon valdybon išrinkta: Dr. A. Zimontas pirmininku, p. F. Bradchulis vicepirmininku, p. Vičas (bavęs valparaisietis) protokolų sekretorium. Finansų sekretorium liko tas pats, p. A. Šliakis, studentas North Western Universiteto, o izdininku gerai žinomas ir abelnai paguodojamas ant Bridgeporto p. Jokubaitis. Protokolų sekretorius gaus \$12.00, o finansų sekretorius \$18.00 algos į metus.

* * *

Tarp vietinių inteligentų nemažą užsiinteresavimą pagimdė tik-ką pabaigtas naujas dailininko J. Šileikos darbas — p. Šerno portretas. "Dėdė Šernas", kaip jį tankiausiai vadinama artimų draugų ratelyj, nenorėjęs specijališkai pozuoti ir artistas turėjo piešti jį laike darbo, charakteristiškoj Rašėjo pozoj: su skrybele ant galvos ir neišvengiamu cigaru... Paveikslą abelnai skaito vienu iš geriausių p. J. Šileikos darbų.

* * *

Naujų Metų vakare (1 sausio) atsibus vakaras, pašvęstas poeto *Vaičiaičio atminimui*, McCormick svetainėj ant West Side'ės. Rengia čikagiškės T.M. D. kuopos iš priešasties sukakimo 10 metų nuo dienos jo mirimo. Iš kalbėtojų vakare dalyvaus: Dr. A. Graičūnas, B. K. Balevičius, Dr. Rutkauskas ir kiti. Muzikališką programą dalį išpildys pp. Sarpalius (smuikorius) ir Pocius (riano); p. K. Kasputis ir panelės Jakševičiūtė, Balšaičiūtė ir kiti žymesni mūsų solistai ir solistės dainininkės žada taipgi pagražinti programą. Visiems svečiams duodama proga už įžengos mokestį (15 centų) išlaimėti didelį *Vaičiaičio* paveikslą, kurį tyčia tam vakarui piešia p. J. Šileika pagal vakaro rengėjų užsakymą. Paveikslas natūrališko didumo.

* * *

7 sausio "Lithuania" svetainėj žada atsibūti metinis "Aušros" naudai, taip vadinamas, "krepšinis" vakarėlis. Jo surengimui rūpestingai darbuojasi komitetas iš ponių: Jurgelionienės, Zimontienės ir Hert-

manavičienės. Svečiai tik pagal komiteto pakvietimą.

* * *

Kelis mėnesius besitraukiantis rubsiuvių straikas susilaukė neseniai antros iš eilės aukos: tapo užmuštas tūlas Nagrockis — jaunas vyrukas, lietuvis. Tą pat dieną sunkiai pašautas dar vienas lietuvis, kuris gal būt taipgi mirs. Noroms-nenoroms puola į akis faktas, kad iš 40,000 žmonių straike puolė aukomis *vien lietuviai*. Kaip žinoma, žydai yra vadovais ir vedėjais, kitataučių daug daugiau už lietuvius dalyvauja straike, o kruvinos aukos tik is lietuvių pusės.

xz.

Chicago, Ill.

Gruodžio 10, subatos vakare, Walsh'o salėje buvo koncertas, parengtas 81 kuopos L. S. S. choro. Apart minėto choro koncerte dalyvavo šie chorai: Vokiečių, Lenkų, Latvių, Skandinavų ir trys lietuviški chorai. Iš lietuviškų chorų buvo šie: "Aidas", maišytas choras iš Kensington, Ill., T.M.D. maišytas choras iš Cicero, Ill. ir Lietuvių Darbininkų choras (arba Juodžio choras, kaip paprastai vadina).

Iš viršminėtų chorų geriausiai atsižymėjo Vokiečių vienų vyrų choras. Dainavo du kliasiškus dalykus (kompozicijos neigi kompozitoriaus vardo negalima pasakyti, nes nebuvo programe paminėta) ir abudu puikiai išpildė. Ypač galima buvo pasigerėt žemu antrųjų basų pilnumu ir malonių pirmųjų tenorų augštumu. Choras gana didelis ir gerai pastatytas, matyt, yra vedamas žmogaus, pažįstančio muziką. Latvių ir Skandinavų chorai dainavo prastesnes daineles, atliko pusėtinai.

Lietuviški chorai pasirodė praščiausiais, ne tik tai kad dainavo dainas, kuriose nėra jokios melodijų vertės bei harmonijos, bet ir pats dainavimas buvo žemiau kritikos. Ypač prastai dainavo Darbininkų choras ir T.M.D. choras iš Cicero, Ill. Šiuodu geriau padarytų, kad pirma gerai susidainuotų namie ir tik tai paskui eitų ant scenos viešai pasirodyt, nes dabartiniu dainavimu atpratina mūsų publiką nuo laikymosi ant dainų.

"Aido" choras iš Kensington, Ill. buvo šiek tiek geresnis; nors neturėjo altų, bet kurie buvo dainavo žmoniškiau. Šis choras yra susidainavęs biskį ir, kada dainuoja, galima iš bėdos klausyt. Pasibaigus dainoms, buvo balius su svaiginančiais gėrimais.

Stebėtina labai, kodėl tai tokį paprastą balių su dainomis užvardijo koncertas dar ir didelis, kadangi jame nieko nebuvo tokio, kad galima būtų vadinti "koncertas".

K. Strumskis.

11 gruodžio Music Hall buvo koncertas, parengtas jau visiems plačiai žinomo dainininko kompozitoriaus M. Petrausko. Šiame koncerte dalyvavo du profesoriai iš American Conservatory: H. Levy, pianistas ir H. Butler, smuikininkas. Programos buvo labai didelis ir įvairus ir atliktas labai puikiai. Žmonių gi labai mažai teatsilankė; dėlko taip atsitiko, sunku tuo tarpu pasakyti.

Ex-čikagietis.

Chicago, Ill.

18 d. gruodžio, Freiheit Turner salėj buvo 36 S. L. A. kuopos parengtos prakalbos. Kalbėtojai buvo: Adv. Bradchulis, p. Balevičius, p. Gugis, p. Hertmanavičius ir Dr. Graičūnas. Kalbos buvo apie S.L.A. vertę, jo dabartinį stovį, nesutikimus ir abelnai lietuvių padėjimą Amerikoje. Visi kalbėtojai gabiai ir užimančiai atliko savo užduotis. "Birutės" orkestra palinksmo susirinkusius, pagriežus keturias kompozicijas. Tą padarė be jokio atlyginimo.

Prakalbas atidengė Dr. Zymontas.

Labai daug užimtų vietos, nuodugnai aprašant kalbėtojų nurodymus, todėl paminėsime vien kalbų turinį. Adv. Bradchulis nurodė, jog amerikėnų į panašias draugijas priguli trečdalis žmonių, lietuvių gi gal būt nei dešimtdalis. Kalbėjo apie S.L.A. padėjimą, apie S.L.A. lietuviams reikalingumą: lietuviai stovi finansiškai menkiaus už amerikėnus, todėl tokia draugija jiems reikalingesnė, negu amerikėnams. Nurodė, jog S.L.A. ardytojai esą "insurance" kompanijų agentai, norinti žmones prikalbinti prie savo kompanijų peikdami S.L.A. Nurodė, jog "insurance" kompanijos lietuviams yra netinkamos, nes, jaigu žmogus užsirašo viename darbe dirbęs, o pereina į kitą, jis sulaužo padarytą su kompanija kontraktą ir negauna posmertinės; tą darodė faktais. S.L.A. gi tokių aprubežiavimų nedaro. Apart to, kiekvienas prie S.L.A. prigulįs gali būti pilnu sąnariu ir gauti savo posmertinę ir kitose šalyse gyvendamas.

Balevičius kalbėjo ilgai apie įvairius S.L.A. reikalus su įvairiais privadžiojimais ir nurodymais, nevisada laikydamasis savo temos. Nurodė, kad padidėjimas posmertinių nemažai lietuvių atitraukė nuo svetimtautiškų dr-jų. Kalbėjo apie būtiną reikalą S.L.A. pagerinimo, kokis dabar tapo įvykdytas ir be kurio S.L.A. grėšė žuvinimas. Taipgi nurodė, jog dabar mokestis nei kiek nėra didesnės, net mažesnės ir jog, sulyginant su "insurance" kompanijoms, į S.L.A. prigulėti atseina daug pigiaus (už 1000 dol. Metropolitan Insurance Co. nuo 30 metų senumo žmogaus reikalaujama kas metas nemažiaus 18 dol., o S.L.A. tik 15 dol.) ir į S.L.A. prigulėdamas žmogus daug prisideda prie savo tautos pakėlimo ir gauna laikraštį. Kalbėjo apie tūly nenuoramų paikumą, kurie jaučiasi "skriaudžiamais", jaigu turi mokėti 7 centais daugiau tautos reikalams. Privedė, jog juo didesnė organizacija, juo reikia dėsnių taisyklių jos palaikymui ir tvarkymui. Nurodė, jog insurance kompanija iš žmonių pinigų suima milijonus dol. pelno, išsistato namus, apmoka visokius agentus ir raštiniukus ir pirmsėdžiam gali mokėti po 50,000 dol. metinės algos. S.L.A. gi tokio pelno neturi ir negali turėti, nes žmonės nėra aplupami. Jog S.L.A. pirm. gauna tik 100 dol. ir už 1000 dol. vertės visokių rugonių ir purvų. Kad S.L.A. galėtų gyvuoti, turi būti jame tvarka, antraip jis turėtų neužilgo sugriūti. Toliaus kalbėtojas iškrypo iš temos, užkabindamas nenuoramas ir socijalistus, kaip jie lietuvių jaunimui

stengiasi atimti spėkas siektiesi prie geresnio būvio.

Hertmanavičius kalbėjo apie vertę sutarties, nutarimų, gerbimo kitų nuomonės — ko pasekme esti laimė, tvirtumas, gražumas, harmonija, lygiai kaip orkestro instrumentų sutarmė. Viešpatystė yra tik didelė sutvarkyta organizacija. Lietuva pati nesivaldo, nes nemokėjo susiorganizuoti, ją valdo geriaus galėję susiorganizuoti ir turėję daugiau sutikimo. Nurodė pavyzdį, kaip našlė, varge pasilikus, savo kūdikius negali išauklėti ir jie pasilieka vagimis ir palaidūnais. Jaigu našlė būtų gavus 1000 dol. posmertinės, ji nebūtų turėjusi šluoti svetimiems žmonėms aslas. Paskui kalbėjo apie "Związk'o" historiją, kaip perėjo tokius pat kelius, kokiais dabar žengia S.L.A. ir kaip jis, įvedęs tokią jau tvarką, kokią dabar įvesta į S.L.A., sutvirtėjo ir jo išdas pasiekė milijoną dol. Nors po tvarkos įvedimui tūlas skaičius nenuoramų atsitraukė, bet nežiūrint to, "Związek'as" pakilo taip, kaip niekada pirmiaus. Jaigu lietuviai nori pakilti, tai turi klausyti daugiau tyrinėjančių tuos dalykus žmonių. Kalbėtojas pasisakė, jog jis gerai pažįsta panašių draugijų ir insurance kompanijų įstatus, ir tokios dr-jos bei kompanijos tik ant tokių pamatų, kokie dabar įvesti į S.L.A., gali užsilaikyti, taigi ardytojų niekas neturi klausyti; jog S.L.A. yra ne vien pašelpų tikslas, ir jis, turėdamas dideles pajėgas galės įsteigti mokyklas ir t.t.; jog lietuviai S.L.A., nežiūrint nieko, turi jį gerinti; tas atneš dideles pasekmes ir visi galėsime pasidžiaugti.

Gugis nurodė, jog žmonės apskritai negyven ilgiaus, kaip 40 metų ir todėl niekas negali tiek įmokėti, kiek iš S.L.A. gauna. Jam netinka riaušių kėlimas; kiti yra niekada neužganėdinami ir norinti visur vadovauti, Nurodė, jog, jaigu kas nenori užsimokėti, tas nėra sąnariu ir turi būt išbrauktas iš S.L.A.; jog soc. nenori būt apdriskę, ir labiaus apšvietą myli už daugumą kitokių, bet jie turi savo blogas puses. Jog policija nėra verta pagirimo, jaigu šaudo nekaltus žmones; kad nereikia užsipuldinėti vieniems ant kitų ir kad visi: ar tautietis, ar socijalistas turi pripažinti naują konstituciją ir ją pripažinti.

Buvo p. Eismonto deklamacija.

Paskutiniu kalbėjo Dr. Graičūnas. Jis maždaug kalbėjo apie tuos pačius dalykus, kokie buvo apkalbami pirmesniųjų kalbėtojų. Ypatingesniais išsireikškimais buvo sekanti: "Jaigu mes taip gyventume, kaip dabar, tai, turėdami respubliką, neišgyventume nei vienos dienos; ką seimas nutarė, tas visų tur būt pildoma bent iki sekančiam seimui, kur galima taisyti, kas nepatinka. Kodėl nekeliame riaušių, kad neturime mokyklų, kad turime per daug saliūnų, kad mes skriaudžiami ir šaudomi, ir vadinami nepageidaujamais Amerikoje žmonėmis? Mes pešamės, vaidinamės ir pirmamjam priešui patenkame į nagus.

Po prakalbų pakilo ginčai prie durų tarpe priešingų pusių apie tai, ar socijalistas gali būti policmonu ar ne. Žinoma, žmonės pasiaušino burnas ir, vieni kitų nepertikrinę, turėjo išsiskirstyti, nes tapo užgesinti žiburiai.

Korespondentas.

Portland, Ore.

Čia iki šių metų pavasario lietuvių kaip ir nebuvo; kad koks ir būdavo, tai jo nebūtų buvę galima nei su žiburiu surast, nei su šunim sumedžiot. Bet peraitą pavasarį pradėjo jų daugiau atvažiuot iš kitur; o kad atvažiauvę randa šičia sąlygas gyvenimui neblogesnes, kaip kitur, tai daugumas ir pasilieka. Iki vidurvasario jų atsirado jau tiek, kad pradėta mislyt net apie lietuvių reikalus.

Liepos mėn. š. m. susidarė laisva pašelpinė draugija Lietuvos Sūnų, prie kurios priguli arti 30 narių ir per kiekvieną susirinkimą prisirašo vis daugiau; bet prie 240 S.L.A. kuopos, kuri yra kartu su L. S. dr-ste — nei vienas. Čia, mat, yra priežastis, kurią aš patyriau ir paduodu žodis į žodį, kaip girdėjau. Bešnekant man su vienu lietuviu, aš užsiminiau, kodėl iš mūsų miesto nei vienas nesirašo prie S.L.A. ir ar jau čia nėra suprantančių reikalą. Jis sako, kad yra priežastis. "Kas gi? kokia priežastis, kad tamista nenori prisirašyt?" — "Man", sako, "nereikia rašytis: aš jau 10 metų kaip priguliu prie Susivienijimo". — "Tai kodėl tamista neprisidedi prie kuopos?" Sako: "Dar palauksiu iki Naujų metų". — "Kodėl?" — "Mat, aš bijau naujos konstitucijos; kaip pamatysiu ją, tada žinosiu, ką padaryt: ar prie kuopos prisidėt ar visiškai nuo Susivienijimo atsimest". — "Tamista bijai naujos konstitucijos, ir kas gi ten tokio baisaus? Konstitucija bus pataisyta ir pagerinta. Tai daryta jau labai Susivienijimo!" — "Aš nematau ten jokio labo apart blogo". — "Na, kas gi ten tokio blogo?" — "Štai kas: pakėlimas bertaininės mokes ties, visiškas panaikinimas kuopų ir pavienių narių autonomijos ir davimas perdidelės saivalės viršininkams; taigi ką jie norės, tai ir darys — kaip pasijungs, taip ir varys. Be to, aš prisirašydamas apsiėmiau senąją konstituciją pildyt, o ne kokią naują". — "Kad mokes tys pakeltos, tai tuomi jau daugiau kapitalo susidės Susivienijimo išde, ir Susivienijimas bus turtingesnis ir stipresnis, daugiau ką galės nuveikt tautos labui; gi viršininkai jau nebus renkami tokie, kurie kenktų Susiv. ir skriaustų jo narius; taigi kuopoms ir nariams nebus pavelyta daryt tik tas, kas bloga Susivienijimui: taigi pagal naują konstituciją bus nauja ir gera tvarka Susivienijime. Nema tau, kad taip būtų baisu, kaip tas persistato; ateis laikas, tamista pats persitikrinsi". *A. Stočkus.*

Iš Suvienytų Valstijų.

Suv. Valst. reikia ginkluoties.

Karės ministerija pridavė kongresui atskaitas ir kitus dokumentus, iš kurių pasirodo nepaprastas silpnumas Suv. Valst. armijos. Savo dokumentų apie tikrą armijos padėjimą karės ministerija prašo negarsinti. Bet apsvarstyta, kad protingiau bus informuoti visus piliečius apie silpnąją respublikos pusę ir viešai rinkti komisiją, kuri išdirbtų plenus ir išrastų šal-

tinius sudrūtinimui armijos.

Gen. Wood, generalinio štabo viršininkas, aiškiau, negu kas kitas parodo, kaip silpnutės yra Suvienytos Valstijos. Jis sako, kad į 30 dienų Japonija galėtų perkelti ant vakarinių Suv. Valst. pakrančių kokius 200,000 kareivių ir patogiai užimti vakarines valstijas, atkertant jas nuo rytinių. California, Oregon ir Washington valstijose tėra tik 3,000 kareivių ir apie 5,000 milicijos.

Sulyg kariškų Suv. Valst. autoritetų, apsiginklavimui reikšą netolimoj ateityj paskirti bilijoną dol.

900 mylių tunelius.

Chicago, gruod. 22.—Tunelių kontraktorius George W. Jackson ketina praveisti tunelių tarp New York'o ir Chicago's. Kasimas vienas prekiuosias \$12,000,000; medega gi ir kitos reikmenys padvigubinsios minėtą sumą. Pinigus jis turįs jau užtikrintus pas tūlus kapitalistus. Išpradžių tunelius būsią vartojamas tik telefonams ir telegrafams, paskiaus gi eisią ir traukiniai.

Duosnus milijonierius.

J. D. Rockefeller daro naują paaukavimą Chicago's universitetui sumoje \$10,000,000. Rockefeller yra įsteigėjas to universiteto. Lygšiol jo labai Rockefeller yra išdavęs \$35,000,000 su viršum.

Visos Rockefeller'io aukos apšvietos reikalams išneša arti \$134,000,000. Iš tos sumos daugiausia teko abelnos apšvietos įstaigoms — \$53,000,000, paskui seka Chicago's universitetas, Push Medical College, kuris gavo \$6,000,000, Barnard College, kuriam paaukauta \$1,375,000, Union Theological Seminary, kuriai duota \$1,100,000 ir Yale universitetas, kurį J. D. Rockefeller apteikė \$1,000,000.

Chicago's universitete Rockefeller lygšiol laikė savo globėjus-įgaliotinius, bet, kad kilo apkaltinimas, jog laisvė profesorių yra varžoma ir palaikomos kapitalistiškos tendencijos įstaigoje, tai Rockefeller atsii-ma visus savo įgaliotinius iš ten. Jis sako nenorįs varžyti profesorių laisvės ir prašalinąs pačius pamatus, ant kurių publika galėtų remti savo užmetinėjimus.

Kada Rockefeller įkūrė tą universitetą, Chicago's miesto valdžia norėjo, kad jis būtų pavadintas vardu įkūrėjo "Rockefeller'io Universitetas", bet J. D. nepristojo ant to. Jis išsitarė, kad universitetą pstatė žmonės, o jis tik tai sąveikė tame darbe.

Baisi eksplozija.

New York, gruod. 18.—Grand Central gelžkelio stotyje atsitiko perkūniška eksplozija, per kurią žuvo 11 ypatų ir tapo sužeista 203. Namuose per penkis blokus nuo stoties į visas puses langai išbirėjo. Lektenti gramozdai pergriovė vieną tolimalais ėjusi gatvekarį, kuriame rado mirtį 3 ypatos.

Iš visur.

1000 Mexico kareivių krinta kovoj su revoliucionieriais.

El Paso, Tėxas, gruod. 21. — Revoliucionieriai kaskart laimėja vis didesnes ir didesnes pergales kovoje su valdžios arba, teisingiau pasakius, su prezidento Diaz'o kariūmene. Didžiausius nuostolius valdžia turėjo gruod. 21 d., kada revoliucionieriai iš-uz Chihuahua kalnų užmušė apie 1,000 valdžios apginėjų, kariavusių po vadovyste generalo Navarro. Sužeistų priskaitoma arti 300.

Vagis ministeris.

Copenhagen, gruod. 17. — Buvęs Danijos teisių ministeris P.A. Alberti, geriausias karaliaus draugas, prisipažino pavogęs \$2,300,000 mažturčių pinigų ir suktybes pradėjęs 7 metais pirm tapimo ministeriu. 14 metų jis lošė žymią rolę politikoj ir finansuose, o ilgą laiką būdamas prezidentu Danijos Valstiečių Banko ir kitų piniginių įstaigų nuolatos suko. Ačiu savo oratoriškiems gabumams, karaliaus užsitikėjimui ir liaudies meilei link jo, Alberti kelis syk išsiteisino, kada būdavo kyla ant jo skundai. Net dabar ministerių pirmininkas Christensen, nežiūrind gana aiškių davadų Alberti'o suktybių, viešai gynė jo nekaltumą, kol pats sukčius buvo prispirtas prisipažinti prie kalčios. Kuone visus nusuktus pinigus Alberti išleido spekuliuodamas ant pietinės Afrikos ir Amerikos aukso ir sidabro kastynių. Ministerių pirmininkas atsiskakė nuo urėdo iš susikrimitimo, kam tokį niekšą viešai užstojo. Alberti nuteista 8 metams kalėjimo.

Riausės Syrijoj.

Jeruzolima, gruod. 17. — Beduinai apygardos El Kerak sudarė organizuotą sukilimą prieš Turkiją, kuri išdavė įsakymą uždrauziantį beduinams nešiotis ir laikyti ginklus. Beduinai vadovaujant Mejilla'i sykiu užėmė visas šiaurinio Maon'o stotis. Pasisekimas sukilėliams tarnavo pastebėtinai: nebuvo nei vieno susidurimo su priešais, kur beduinai būtų prakišę. Jie išmušė kelias turkų kareivių rotas, užgrobė 16 kanuolių ir nužudė daugelį gelžkelio tarnų.

Po tam kariauni sukilėliai traukė prie miesto El Kerak rytiniam Mirusiųjų marių pakraštij. Ten išžudė valdiškus urėdninkus, sudegino valdžios įstaigų butus ir apiplėšė keletą Amerikos ir Europos turistų. Pašaukta iš Damasko batalijonas turkų kariūmenės.

Nuskendo sala.

Port Limon, Costa Rica, gruod. 18. — Nusken-do sala netoli Salvadore, kuri buvo apgyventa 170 žmonių. Priežastis katastrofos — žemės drabėjimas, kuris čia tęsėsi jau nuo gruod. 9. Nei vienas iš gyventojų neišsigelbėjo.

Žuvo 250 angliakasių.

Bolton, Angl., gruod. 21. — Atsitiko baisi eksplozija, kuri palaidojo 337 darbininkus. Eksplozija išsykio užmušė 250 ypatų; tuom tarpu tiktai 15 gyvų iškasta. Kas bus su kitais, nežinia.

Mūsų Susivienijimas.

No.48 "Tėvynės" rašiau, kad S. L. A. duoda mums progą atsisteisti skolą Lietuvai, Tėvynei mūsų, ir podraug užtikrina ateitį savo narių šeimynoms.

Šiuomsyk norėčiau plačiau įsigilinti į S.L.A. ir užsiklaust savęs, ar tik tiek ištikrųjų tegal mums duoti S.L.A. Atsakymas noroms-nenoroms išsiaiškina savaimi, jog S.L.A. duoda apart posmertinės dar daug ko kito. Ir taip, S.L.A., neužsiganėdinęs vien tik posmertinės išmokėjimu, duoda mums dar progą, kaip iš politiškos pusės užlaikyti savistovystę tautos, taip ir iš ideališkos pusės pasekmingai aprūpinti bėgančius mūsų tautos reikalus.

S.L.A., priimdamas po savo globa, kaip tautietį, rašantį žodį Dievas su didžiaja raide "D", taip tautietį, rašantį tą žodį su mažaja raide "d", taip praktišką kataliką su kryžiumi pajuostėje, taip socialistą su raudonu kaklaraiščiu ant kaklo — visus be skirtumo pažiūrų priima po savo globa ir mokina, ir lavina ramiai ir dorai sugyventi krūvoje su kaimynu, išvien atjausti reikalus, paliečiančius, kaip jį, taip jo kaimyną, išvien veikti, išvien dejuoti, išvien džiaugtis, išvien apsiginti nuo priešo, kuris gal užkenkti jo laisvei ar jo laimei gyvenime—žodžiu, S.L.A. prirenčia savo sąnarį iš politiško atžvilgio prie savistoviško veiklumo—o ne atsidėjimo ir pasitikėjimo: "Kaip Dievas duos, taip ir bus." Toks pasitikėjimas yra vergiškas, ir mūsų tautą gramzdina prapultin—tas, kuris pasitikėjo, kad ant jo ponas ar Viešpats susimylės, visada ir visuomet pražudė savo laimingo gyvenimo ateitį. Na, čion man gal būt užmetimas, kad to nemokina S.L.A. Tai atsakyk, meldžiamasis, koks yra tavo tikslas ateiti į kuopos susirinkimą, duoti įnešimus, stovėti už savo tuos įnešimus prieš kitus narius, rinkti perdėtinius kuopos ir tėmyti jų pasielgimus ir nuveikimus, naudingus kuopai, o podraug ir S.L.A. Ką ženklina rinkimas atstovų į seimus, jų nutarimai, mūsų narių sąžiniškas pasistengimas išpildyti? Na, ar tai toji veikmė mūsų labai S.L.A. nėra maža viešpatystė ir podraug politiška mokykla didelėje viešpatystėje? Taip, pradėkim nuo mažos viešpatystės; pradėję pagal savo išsitobulinimo ir spartumo supratime mūsų abelnų reikalų, išaugsimė į didelę-galingą milžinišką viešpatystę, kuri savo plačioms pažiūroms (?) globės nuvergtus, prispaustus, nepajėgėlius asmenis, ir skriaudikai, vagys ir buržujai išnyks ir be didelių keiksmų ar mostikavimų rankomis. — Tuom tarp tiek iš politiško atžvilgio.

Dabar žvilgterėkim iš ideališkos pusės, ką nuveikė ir ką gali dar nuveikti S.L.A. ateityje.

1). S.L.A. nušluostė ašaras tūkstančiui našlių ir našlaičių, išmokėdamas posmertinę.

2). S.L.A. užtarė desėtkus nuskriaustų pavargė-

liū, suteikdamas tuomlaikinę pašelpą.

3). S.L.A. sušelpė mokslaeivius, prirėngdamas juos prie lengvesnės kovos už savo būvį.

4). S.L.A. sušelpė kankintinius kalėjimuosi ir iš-tremtuosius Siberijos tyruose.

5). S.L.A. ištiesė ranką ateiviams į šią laisvės šalį, kurie būtų buvę gražinti atgal, ar tai iš priežasties neturėjimo ganėtinai pinigų ar tai iš priežasties neturėjimo aiškių antrašų, pas ką važiuoja.

6). S.L.A. prisidėjo prie išleidimo mokslainėms rankvedžių, iš kurių galėtų mūsų vaikai pasimokyti prigimtos kalbos ir kitų mokslų.

7). S.L.A. įnešė plytelę statymui Tautiško namo Vilniuje.

8). S.L.A. įgijo organą "Tėvynę", per kurį kiekvienas narys gali išreikšti savo nuomonę labai šios organizacijos. Na, ir ką čia viską surokuosi ir atspėsi, kas yra jau nuveikta ir kas dar atsieis S.L.A. nuveikti, idant nors iš dalies susilyginti su apšviestėsnėms tautoms? Vienas ir gal svarbiausias klausimas netolimoje ateityje atsieis S.L.A. seimui gvildenti. Tai klausimas "Mokyklos"—ir čion tai kviečiu garbingus narius prie rimto svarstymo to klausimo. Liaukimės beurzę prieš įvestus posmertinės skyrius, juk tavęs nieks nespiria, kad prisirašytum prie augštesnio skyriaus; jaigu nenori, gali pasilikti prie pirmojo skyriaus. Bet šimtą syk svarbiaus svarstykim ir gvildenkim klausimą "Mokyklos", ypač pradžmokyklės, kuri duotų mūsų vaikams sveikas pažiūras į dabartinį stovį visos mūsų tautos ir abelnai visapusiškai išlavintų mūsų priaugančią gentkartę.

Visos tautos turi mokyklas, ir lenkai nėra pasilikę, tik mes—mes, Lietuviai, vis dar atžagareiviškai elgiamės. Žiūrėk, ką Čekų tauta turi ir ką veikia; čia žemiaus paduodu ištrauką iš "Katalike" tilpusio straipsnio: "Čekų patrijotizmas."

Nėra turbūt kitos tautos, kuri turėtų savy tiek patrijotizmo, tėvynės meilės, kiek čekai. Veik kiekvienas čekas, jai ne karštas, tai geras tautininkas, patrijotas, nežiūrint to, kokiai partijai pridera. Čekai stengiasi atsikratyti vokiečių kultūros, nes nori sutverti savo kultūrą. Jiems visupirmiausia reikia atsiliuosuoti nuo vokiečių įtekmės; kad ir susijungę su Austrijos valstybe, jie nori patįs savaip šeimyninkauti savo žemėje. Tokiam stipriam ir taip įsigalėjusiam priešininkui įveikti reikia ne by kokios pastangos. Čekai tat supranta ir todėl jie visą savo tautos energiją stengiasi suvartoti toje kovoje. Ir matome, kad jiems sekasi. Prieš keliasdešimt metų visiškai suvokietinti čekai nudien yra jau stipri kultūriškoji vienata. Mums gi čekai—puikiausias pavyzdys.

Nėkur gal nėra taip puikiai sutvarkytų tautiškyjų organizacijų, kaip pas čekus. Jų vadinamosios "Jednotos" turi pilniausią surašą visų čekų, jų aėresus ir net nurodymus, kokių kas pažiūrų. Tų žmonių remdamiesi jie žino, kam kokias agitacijines brošiūras siuntinėti, kur kuo pasitikėti, reikalui atėjus. Ypač budriai jie žiūri saviškių. Čekijos pakraščiuose, kur čekai gyvena maišytinai su vokiečiais, lenkais ir k., kiekvienas žmogus, mat, brangus ir kiekvienas mokamai išnaudojamas tautos tikslams. Taip-pat uoliai sekama—kokis čekas iškur atvažiuoja Vienon, kuri pamažėli iš vokiečių miesto virsta pusiau čekišku. Jau dabar čekai skaito Vienoje saviškių trečdalį visų gyventojų. Tinkamai surinktoms žinioms jų naudojasi organizacijos ir žino, kur reikia mokykla steigti, kur vakaras kelti. Ir visą tai daroma tiksliai, tam tikru sugalvotu

plenu.

Moravų "Jednota" išleido neseniai 24 tautinius įsakymus, kurie tūkstančiais platinami so visą Čekiją. Ne be naudos bus ir mums su tais "įsakymais" susipažinti. Štai jie:

1). Kiekvienas čekas turi stengties kalbėti gera čekų kalba, pasisaugodamas svetimų žodžių ir sakinių, darkančių gražią čekų kalbą.

2). Čekų vaikai privalo susieiti tik su čekų vaikais ir kalbėtis čekiška.

3). Tėvai ar vyresnieji šeimynos nariai privalo mokyti vaikus skaityti ir rašyti čekiška, iki vaikai dar nelanko mokyklų.

4). Čekų vaikas privalo lankyti čekų mokyklą.

5). Čekų vaikai bažnyčioje privalo melsties ir giedoti čekiška.

6). Gryčia turi būti papuošta, šale šventųjų paveikslų, paveikslais iš čekų historijos.

7). Čekų vaikai privalo mokyties čekų tautos patarlių, eilių, dainų ir tautinių žaislų.

8). Čekų tautos šventės privalo būti gaivinos šeimynoje; svarbias sukaktuves visuomet lai primena tėvas ar kas kitas vyresnis.

9). Ilgais vakarais reikia skaityti geras čekų knygas.

10). Kiekvienuose namuose turi būti išrašomas koks-nors čekų laikraštis.

11). Kiekviena šeimyna privalo turėti knygynėlį gerųjų čekų veikalų.

12). Čekų šeimynų naminė kalba privalo būti čekiška, taip-pat gatvėje, kelionėje, sankrovoje, žodžiu sakant, visur čekai privalo kalbėti viešai ir tarpu savęs ir į kitus prabildami—čekiška.

13). Čekų šeimynos privalo palaikyti tarpu savęs artimiausius santykius.

14). Čekų šeimynos privalo stengties prie kiekvienos progos būti čekų paskaitoje, teatre ir tautinėje iškilmėje.

15). Vengti viso, kas daro negarbę čekų tautai.

16). Pirkties tik čekų išdirbinius ir iš čekų ir tuo remti savo tautiečius.

17). Kiekviena šeimyna saugoja, kaip didžiausią šventėnybę savo žemės gabalą, uždirbtą ir iš tėvų atatekusių ir neleist, kad ji atatektų svetimtaučiams.

18). Sąžiningai pildyti tautos pareigas.

19). Sutaupyta pinigą dėti į čekų bankus; taip-pat ir skolinties tik čekų bankuose.

20). Šeimynos tėvas privalo pasinaudoti savo teisėmis per rinkimus ir rinkti čekų kandidatus.

21). Per gyventojų sąrašą drauge su visa šeimyna prisirašyti čekais.

22). Tėvas, motyna ir vyresnieji šeimynos nariai privalo įsirašyti į čekų draugijas.

23). Neišsilenkėti aukų ir mokesčių tautos reikalams.

24). Ištautėlius lai kiekviena šeimyna stengiasi vėl gražinti tėvynėi.

Žinoma, kad, pildydami tuos įsakymus, čekai nepasiduos niekuomet nei vokiečiams, nei jokiai galybei pasaulyje, bet visuomet pasiliks čekais, savo gimtinės žemės savininkais.

Taip tai čekai daro ir jie gyvuoja, o mes, Lietuviai, už ką tarp savęs pešames, ar už kokį svarbų tautišką darbą, ar už tautiškumą, ar norėdami brangų laiką gaišinti? — It paklydęs miške, kur neik — vis į tą pačią vietą sugrįžti, o pirmyn—nei žingsnis. Ir dar save pirmėiviais apsišaukti drįstame.

Dr. A. L. Graičunas.

Dėlei konstitucijos.

20-tos kuopos narių žiniai.

Man rašė po kelis syk Adomas Mičiulis, kuopos raštininkas, jog 20 kp. pirmininkas F. Bekeris priė-

męs S.L.A. konstitucijas iš "Tėvynės" Administracijos, bet jų nariams neduodąs ir reikalaujās po 50 c. už knygelę! Jaigu tas tiesa ir taip pasielgia F. B. su S.L.A. savasčia, teiksitės nariai 20 kuopos man parašyti, nuo kurių narių p. Bekeris reikalavo pinigų už konstituciją.

Kurios kuopos negavote S.L.A. konstitucijos?

Visos tos kuopos, kurios dar nėsat gavusios S.L.A. naujai atspausostos konstitucijos knygelį, teiksitės tuojaus parašyti Susiv. Sekretoriui ir pažymėkit, kiek reikalinga knygelį. *M. J. Damijonaitis.*

Atsišaukimas.

Aš atsišaukiu vardan teisybės.

Už dalyvavimą Conn. apskričio konferencijoje New Haven, Conn. aš ir kiti tapome suspenduoti. Mūsų tikslas buvo atmesti naują konstituciją, kurios nariai labai baidosi ir tai ne keli, bet tūkstančiai. Aš ne savo užmanymu, bet visai kuopai norint, ėmiau dalyvumą konferencijoje—mane kuopa siuntė ne grovimui S.L.A., o jo taisymui.

Vietoj 13 centų į mėnesį pagal seną konstituciją, pagal naująją reikės mokėt 38 centai už tą pačią posmertinę, o kurgi dar nepaprasti mokesčiai?

Pasirodžius naujai konstitucijai, kuri yra negeistina S.L.A. nariams, ir prezidentui įsakius ją išdailinti nariams,—dalinu; bet kam tik paduosi, tas tuojaus meta žemėn ir paplūsta keiksmu, sykiu keikiant ir mane, tartum aš kaltas jos padirbime*).

Centro Valdyba suspendavo mane ir kitus už dalyvavimą konferencijoje, kur viešai apsigarsinome esą priešais naujos konstitucijos įvedimo.

Mano vietinė kuopelė keikia ir mane sykiu su ta konstitucija. Jaigu jau taip dedasi, kad abiejų pusių esu papeikiamas: C. V. už dalyvavimą konferencijoje prieš naują konstituciją, o vietinės kuopos narių už tai, kad priėmiau tą naują konstituciją, tai dėl tų dviejų priežasčių rezignuoju. Dėlei savo suspendavimo, aš jau neturiu galės veikt; todėl negaliu šaukt ateinantį susirinkimą, kaipo suspenduotas kuopos sekretorius. Kuopos prezidentas irgi atsisako šaukti kuopą į ateinantį susirinkimą, kadangi jis taipgi išstoja iš S.L.A. dėlei šios naujos konstitucijos. Tai gi pildosi mano žodžiai, kuriuos kadaise tariu į centrališką sek. Žemantauską: "Jaigu mane spenduoja, tai spenduoja ir visą kuopą, nes netik aš vienas esu prieš naujus įstatus, bet ir visa kuopa, turinti 84 pilnus narius." Jaigu Centro Valdyba taip trokšta labo S.L.A., tai teiksis pribūt į Bridgeport, Conn. ir sušaukt 51 kuopos***) susirinkimą, nes būtų gaila, kad Susivienijimas turėtų prarast tiek narių. Čia jau reikia karšto oratoriaus, kad priversti narius pildyti nau-

*) Centro Valdyba nėra kalta; ne C. V. ją sutaisė neigi saunoriai užgyrė; C. V. yra seimo išrinkta ir ji turi tik pildyti seimo nutarimus.

**) Gal būt, kad C. V. padarys tą ir prisiųs savo nari, kuris išaiškina, kad nusiramintų nariai, kad ta konstitucija nėra toki baisi, kaip 51 kp. nariams išrodo.

įstatus, kuriais nariai taip yra užganėdinti, kaip jie būtų užganėdinti, kad kas karštu vandeniu nušutintų.

51 kuopos nariai manė, kad, sušaukus konferenciją, galės atmesti nau. konst. Bet čia kitaip išėjo: vietoj sulaikymo Centro Valdyba ūmai ėmėsi spaudinimo josios ir išsiuntinėjimo nariams, liepiant prisirengti pildyti ją. O S.L.A. nariai, pamatę ją, tai kaip nuo caro ustavų, bėga šalin***).

J. Burokas, narys ir sekretorius 51 kp.

MARGUMYNAI.

KALEDOS IR KRISTUS.

Kalėdas švenčia tikintieji ir netikintieji. Ta šventė, turbūt, užsiliks dar ilgam laikui, nes atmintis Kristaus gimimo ubagiškoj prakartėj negalės išdilti iš žmonių protų ir tai nepaisant besiplėtojančios netikystės į Nazariečio dieviškumą. Nenoriu čia pasakyti, kad tuojaus ar greitoj ateityje išnyks jo išpažintojai, kaipo Dievo sūnaus: religija nežiūri faktų, ji guodoja daugiausia morališkumo doktriną, ji priima ir garbina tą, kas geriausiai atsako žmogaus sielos judėjimams—giliems įgimtiems augštesnės rūšies palinkimams. Tikintysis žmogus nesvyruos atmesti net mokslo tiesas, jai tik jos prieštarauja tam, ką jis laiko už tiesą.

Nėra abejonės, kad Kristaus ypata užima viršiausią vietą žmonijos historijoje. Nuo manomojo jo gimimo metų civilizuotos tautos rokuoja laiką. Jis davė pradžių milžiniškai tikėjimo sistemai. Išdidžios bažnyčios visuose žemės kraštuose rengia iškilmės jo vardan. Knygynai pilni veikalų apie jį. Jo gyvenimas davė ir duoda įkvėpimą tūkstančiams dailininkų ir rašytojų. Be jo nebūtų buvę nei Michael Angelo, nei Rafael'io, nei Tolstoj'aus. Jo prilyginimai, išsitarimai įėjo žmonių gyveniman ir vienija žmones, ragina juos prie savitarpinės meilės, pasmerkia melą ir prievartą.

Žmogaus didybės saikas yra tai jo kilta įtekmė ant žmonių. Tai gi Kristus buvo didžiausia ypata.

Kristus gimė tamsiame sodžiu, tolimoj Palestinoj, tuomlaik Romos provincijoje. Nuo 30 metų amžiaus jis pradėjo viešai veikti, o už trijų metų turėjo mirti ant kryžiaus už savo mokslą.

Jo vaikštinėjimai arba veikimo plotas apėmė arti šimto anglišku mylių ilgumo ir penkių dešimčių platumo. Jo nuolatinių pasekėjų būrys susidėjo iš 12 ypatų, apaštalu, tačiau jis dažnai sakydavo pamokslus, apsuptas didžios minios, taip kad kalbas buvo girdėję daugelis palestiniečių.

Kristaus mokinimas, kaip jis persistato sakmėse, prilyginimuose, yra labai pritaikytas prie įvairios minios. Jame mažai arba visai nieko tokio, kas būtų

***)) Gaila, kad jau 51 kuopoje iš 84 narių nesirado tokių, kurie galėtų suprasti, kad savo bėgimu iš organizacijos daro sau blėdį. Ateis seimas, viską perkratinės, retežių nei vienam neuždės.

pasirodęs jo klausytojams originališku. Visas jo mintis galima rasti žydų arba pagonių raštuose. Vienas dalykas jo moksle galėjo mestis žydams akysna—tai, kad apeigų pildymas yra be vertės.

Kada Kristų viriausybe suėmė, apaštalai apleido jį, ir visos paskutinės jo gyvenimo apystovos aiškiai rodė, kad jo įtekmė ant žmonių buvo labai silpna. Pilotas, Romos vietininkas, nusileido prieš vienbalsį reikalavimą Jeruzolimo govedos. Žydai, kaip visuomenė, ne daugiau tuomlaik tikėjo į jį, kaip į Mesiją, negu šiuose laikuose.

Ką apaštalai darė nuo paskutinės pėtnyčios iki nedėliai, nežinoma, neigi ketvergo vakare jie buvo entuzijastiškai linkui savo mokytojo. Atsiminkime tik bailumą Petro, kuris, tačiau, rasi nebuvo blogesnis už savo bendrus. Nėra jokių darodymų, kad jie buvo prie nukryžiuojimo; vientik Galilejos moterys—ištolo regėtojos tos tragedijos. Tas pats atšalimas pasirodė ir Velykų rytą, nes tik moterys atėjo prie grabo.

Daleistina, kad tie dvylika apaštalų ir neperdidelis kitų skaitlius pripažino jį už Mesiją. Vienok jis buvo atmestas mokytojų žydų; bet jų priešingumas link jo nebuvo vien aklo prietaro pasekmė. To laiko žydai labai laukė Mesijos ir būtų nudžiugę iš jo atėjimo, jaigu Kristus būtų užganėdinęs jų lūkesčius—išliuosavęs juos nuo romėnų. Neišpildant tokių laukimų, žydai išpradžios nedrąsiai, o paskui jau atvirai užmeta jam vyliūgystę. Dienoj jo mirties žydai buvo beveik vienos tokios nuomonės apie jį, gi neskaitlingi jo pasekėjai drebėjo už savo gyvatą. Taigi Kristaus didybė išaugo po jo mirčiai.

Į penkias dešimtis dienų po Kristaus mirties išnaujo jo mokiniai ir pasekėjai viešai pasirodo ir prasideda judėjimas; daugybė žydų pripažįsta Kristų už Išganytoją, kur-kas didesnė jų dalis pasilieka prie seno.

Abelnai yra priimta už historišką faktą, kad moterys, atėjusios Velykų rytą prie grabo, jame kūno jau nerado. Iš čia kilo paskala, būk Kristus prisikėlęs.

Iš vienos pusės, mokslas iš numirusių prisikėlimą telaiko tiktai už mytą, iš kitos gi pusės reikia stebėtis iš to, kad po 50 dienų nuo Kristaus mirties taip ūmai ėmė augti jo įtekmė ir daugintis pasekėjai; vėla, fakto, kad žydai, nežiūrint į garsinamąjį prisikėlimo stebuklą, nepriėmė Kristaus už Mesiją, negalima priskaityti vientik jų atkaklumui.

Pranas Gudas.

SUSITIKIMAI SU TOLSTOJ'UMI.

Dešimtį metų atgal.

V. A. Passe.

Nežinau, ar mano gyvenimas būtų laimingesniu ar nelaimingesniu, vienok visviena jis būtų kitokiu, jaigu ant jo neturėtų įtekmės Tolstoj'us.

Mano gyveniman, kaip ir gyveniman daugybės kitų, Tolstoj'us, pats to nejausdamas, įsiveržė spėka savo genijališkumo.

Kaipo dailininkas, Tolstoj'us pripildė mano sielą

gyvais paveikslais, pergyvenamais žmonių įvairių luomų ir būdų; jis užkerėjo ją džiaugsmiais ir kentėjimais; jis labiau, negu visi kiti raštininkai jo amžiaus, prietyrimais išaiškino ir pridavė tikslą mano gyvenimui. Pergyventos valandos veikiančiųjų ypatų jo veikaluose susiliejo su pergyventais laikais mano ir man artimų asmenų į vieną gyvenimo tiesą, ant kurios pasiremdamas, aš stengiuosi sutverti savo ateitį.

Kentėjimai ir džiaugsmi ypatų Tolstoj'aus veikaluose taip man tikri, kaip mano paties jausmai ir labiau, negu gyvenimas tų, su kuriais aš susitinku ir gyvenu.

Kaipo mokytojas, Tolstoj'us savo pirmais religiš-kai-estetiškais veikalais privertė mane rimtai užsimąstyti apie skirtumą tarp perspėjimo ir prasikaltimo, paliepė protestuoti prieš priimtas melagystes, nesilenkti prieš "visų priimtą" ir išaiškino reikalingumą sutarties tarp tikslo ir darbo. Jis padėjo man pažinti ir pamylėti Kristų, kaip "Sūnų žmogaus, kuriam nėra kur priglausti galvą."

Žodžiu sakant, Tolstoj'us mano sieloje pakėlė vidurinę kovą tarp šiomlaikinio žmogaus ir žmogaus ateities, tarp praktikos ir idealo. Pergalė paprastai pasilikdavo praktikos ir šių laikų žmogaus, bet, pasidėkavojant ypatingai Tolstoj'ui, nebuvo be sumišimų toji pergalė.

Įtekmė Tolstoj'aus ant manęs ir ant daugybės kitų buvo taip tvirta, ypač dėlto, jog mes jį gerai pažinome, žinojome jo sielą, jo gyvenimą, jo vidurinę kovą, jo prisikėlimą ir puolimą.

Ir savo veikaluose, ir savo mokinime jis visados prisipažįsta prieš visą srietą, vieno tik bijodamas, kad neužslėpti ko-nors iš savo gyvenimo.

Tas jo teisingas ir atviras prisipažinimas sutveria ne garbintojus jo, bet gimines ir draugus.

Gimine ir draugu laikydavau aš Tolstoj'ų jau senai prieš pirmąjį su juo susitikimą viduryje 90-tųjų metų.

Susitikimai ir kalba mano su Tolstoj'umi buvo gausus papildymas mano širdžiai; tos priežasties dėlei aš negaliu nuodugnai jų aprašyti. Kalbėdamas su Tolstoj'umi, aš pergyvendavau daug, per daug gilindamasis, idant būti geru tēmytojumi. Priminsiu tik tą, kas per nevalią įsiveržė mano atmintin ir kas turi historiškai-literatūrišką žingeidumą.

* * *

1900-tuose metuose pavasary aš buvau Maskvoje prie pirmo susitikimo Tolstoj'aus su Gorki'u...

Užėjo kalba apie pasirodymą Gorki'o ant scenos viename iš ateinančiųjų literatūriškų vakarų.

— Kaip tai, ar tai Maksimo Aleksiejus taip gerai balsiai skaito? — paklausė, šypsodamasis Tolstoj'us, kreipdamasi manep.

— Ne, nepergeriausiai.

— Tai kam gi lįsti visuomenei į akis? Ar kad pasirodyti?—tarė Tolstoj'us Gorki'ui.

— Tiesa, aš ir pats nenoriu, bet tas jaunimas ne-
atleidžia...

— E, jaunimas, jaunimas, — tarė Tolstoj'us, — geras jisai, kol nemąsto, kad jis "jaunimas", kad jis kas-tai įdomus.

Sodžiuose esti merginos, kurios visur giriasi savo nekaltybe, stengdamos išstatyti ją ant parodos. Toki nekaltybė skatiko neverta. Nekaltybė merginos gera, iki ji apie ją nemąsto ir net nežino.

Taip ir su jaunimu.

Ne, kas ten neprašytų, o statyti save ant parodos neišpuola.

Man tik syki prisiėjo išsistatyti ant parodos, bet ir tai nenoromis.

Buvo čia Maskvoje daktarų ir gamtininkų susivažiavimas. Ir aš su Timiriazev'u nuėjau paklaustyti. Jis mane ir užvedė tiesiog ant estrados. Pamačiusi publika pradėjo ploti delnais. Labai plojo. Arkadijo Klementas šnibžda man: "Mikalojaus Levai, palenk jiems galvą. Tai jums ploja."

Čia aš ir užprotestavau.

— Kuo aš prieš juos nusikaltau, kad turėčiau lenkti galvą?!

* * *

Prisiminėme apie Gorki'o veikalus.

— Ar skaitėte, Mikalojaus Levai, mano "Tomą Gordiejev'ą"? — paklausė Gorki's.

— Pradėjau skaityti, — atsakė Tolstoj'us, — bet baigti negalėjau. Neapveikiau. Jūsų labai nuobodžiai išsvajota.

Ir vien tik svajonės. Nieko tokio nebuvo ir būti negali.

— Bet Tomo jaunystė pas mane, rodosi, neišsvajota.

— Ne, viskas išsvajota. Persiprašau, bet man nepatinka. Yra jūsų apysaka "Goltvos Jomarkas". Ta man patinka. Tikrai teisinga. Ją ir du kartu galima perskaityti.

Gorki's užsimastė.

"Gordiejevo Tomui", kaip pirmamui iš stambesnių veikalų, Gorki's pripažino daug vertės. Paveikslėlių gi "Goltvos Jomarkas" skaitė visai niekais.

Bet suprantama, jog Tolstoj'us, norėdamas parodyti teisybės ir paprastų išsireiškimų reikalingumą veikale, iš visų Gorki'o veikalų išskyrė "Goltvos Jomarką".

Tame veikale išreikštas gyvenimas.

Skaitytojui persistato mažrusių jomarkas. Jis regi mažrusių būdą, jų tingų humorą ir nerangius pasilinksminimus.

Ir netik mažrusiai, bet ir čigonai, žydai, jaroslaviečiai... visi kaip gyvi.

Gyvas, aiškus paveikslas, pilnas oro ir karščio...

"Goltvos Jomarkas" priminė Tolstoj'ui Gogol'į su jo pastebėtinu humoru.

— Kur dingio mūsų humoras? Kiek daug jo buvo pas Gogol'į ir taip mažai pas šiandieninius rašytojus. Antai pas Čirikov'ą kartais pasirodo tikras Gogol'io humoras. Aš su didžiu užganėdinimu perskaičiau jo apysaką "Žizn'yje" "Dauboje tarp kalnų".

— Tai tik anekdotas, — pridėjo Gorki's.

— Kodėl anekdotas?! — atrėmė Tolstoj'us. Ana "Koliaska" Gogol'io taipgi anekdotas, vienok ją, tikrai, skaitys ir tada, kada mes būsime jau užmiršti.

* * *

Pirmasis susitikimas su Tolstoj'umi padarė nepergeriausią įspūdį ant Gorki'o.

— Na, kaip tau patiko Tolstoj'us? — aš paklausiau Gorki'o, tarp gatviu važiuojant.

— Tai kaip tau pasakius... lyg Suomija koki... nei prigimta, nei svetima, taip ir šalta.

Bet Tolstoj'ui Gorki's patiko.

— Jame yra kas tai valščioniško, — kalbėjo Tolstojus, — o tas pas jį augščiausioji pagarba.

Ant rytojaus po pirmos pažinties Gorki'o su Tolstoj'umi, aš vėl buvau jo namuose, šiuo kartu vienas.

— Man rodosi, vakar aš jūsų draugą užgavau, — tarė man Tolstoj'us. — Aš nepasakiau jam svarbiausio. Jis atliko svarbų darbą. Jis parodė mums sielą driskiaus-vaikatos. Dostojevski's parodė ją prakaltėlyje, o Gorki's driskyje. Gaila tik, kad jis daug išsvajoja. Aš kalbu, žinoma, ne apie pasaką. Pasaką gali išsvajoti. Aš šneku apie svajones psichologiškas. Duokime, jūs rašote romaną ir pasakojate, jog jūsų veikiančioji ypata nukeliavo ant šiaurinio polio ir, susitikus su mylimų, apsivedė. Svajonė daleistina. Bet, jaigu jūs aprašote dvasišką stovį asmens, nuteisto mirčiai ir liepiate jam mąstyti ir jausti taip, kaip jam tose aplinkybėse negalima, tai tas bus svajonė, nedasiekiamą svajonė, blėdinga.

Tolesnėje kalboje apie Gorki'o veikalus aš priminiau apie jo pastebėtiną išgalę aprašyme gamtos.

Bet Tolstoj'us su manimi nesutiko.

— Ne, aprašinėti gamtą Gorki's nemoka. "Jūres juokės", "dangus verkė" ir t. t., tai vis niekai. Nereikia maišyti gamtos apsireiškimų su veiksmais žmogaus sieloje.

— Bet juk tas sumaišymas, ypačiai, — pasipriešinau aš, — ir yra pamatu visos žmonių poezijos.

Tolstoj'us valandėlę užsimastė ir tarė užtikrinančiai.

— Tada tas buvo reikalinga, o dabar nereikia.

Pradėjome kalbėti apie kitų tautų raštininkus.

Prie Ibsen'o Tolstoj'us atsinešė aštriai priešais, ypatingai pajuokė jo "Moteris iš Jūrės".

Apie Guy de Maupassant'ą jis, atpenč, atsiliepė, kaip apie didį dailininką.

— Bet pas Guy de Maupasant'ą, — tariau aš, — nemažai apysakų, kurias mes turime pripažinti nedoromis, pavojingomis.

— Taip, žinoma... Pas tikrą talentą yra du pečiū: estėtika ir etika. Nuleidi vieną, iškyla antras. Juos reikia laikyti lygiai.

* * *

Rudenį tų pačių 1900 metų mudu su Gorki'u buvova vėl Tolstoj'ams namuose Jasnaja Poliana.

Ir Mikalojaus Levas, ir Andriejaus Sofija sutiko mudu labai maloniai. Abu buvo linksmu ir... jaunu.

Pavasarij Mikalojaus Levas, sunkią ligą persirgęs, išrodė sukaršusiu seneliu ir, man užklausus apie jo sveikatą, nusišypsojęs, tarė.

— Viskas artyn kapų. Dabar jau netoli. Bet ir laikas.

Rudenį nuo kapų jis buvo toliaus, negu kada pirmiau.

Su užvydėtinu lengvumu laike pasivaikščiojimo šokinėjo jis per perkasas, landžiojo pro tvoras.

Po pietų su dukteria Aleksandra, gražiai ir nenuilstančiai lošė "volaną".

Suprantama, jog nei mes, nei kiti svečiai nekliudėme jam praleisti keletą valandų prie paprasto literatūros darbo.

Linksma buvo vežėti jį.

Tokiais, turbūt, bus senieji (bet ne seniai) ateinančiame ideališkame surėdyme.

Kaip spinduliai nuo saulės, driekėsi į visas šalis nuo jo spinduliai meilės ir sveikinimo. Jie šildė ir gerus, ir blogus, ir kaltus, ir artimus, ir tolimus.

Ant Gorki'o jis veizėjo su užsitikėjimu ir mandagumu, bet Gorki's raukėsi.

— Nemylite manęs, Maksimo Aleksiejau? — su geru nusišypsojimu užklausė Tolstoj'us.

— Taip, ne labai, Mikalojaus Levai, — lyg juokdamasi, lyg ištikro atsakė Gorki's.

Užsiminėme apie "Prisikėlimą".

Gorki's išsitarė atvirai, jog romanas jam netinka, bet jog teisingas ir gero linkintis atsinešimas Tolstoj'aus link "valdiškų prasikaltėlių" turi turėti žymią draugijinę svarbą.

Bet ir Gorki's prasiblaivė, kaip grovienė Sofija išreiškė norą padaryti atsilankymą Gorki'o į Jasnają Polianą neužmirštinu, nuimant fotografijas.

Ji labai vykusiai Jasnaja Poliana parke nufotografavo Tolstoj'ų su Gorki'u.

Gorki's raukėsi ne dėlto, jog pas jį buvo nedraugiškas jausmas link Tolstoj'aus, bet dėlto, kad Jasnaja Poliana savo įrėdne rodėsi jam jau ne "Suomija", bet "užrubežis".

Daug buvo rašyta apie priešingumą tos įrėdnės ir persitikrinimų Tolstoj'aus. Bet niekas, rodosi, neužsiėmė klausimu, ar tas priešgynumas nepadėjo tik Tolstoj'ui privesti prie galo ir užgrūdinti savo nuomones.

Apsuptas žmonėmis svetima jam dvasia, negalinčiais persiimti jo pažvalgomis, bet ir nesistenginčiais pavergti jį po savo įtekme, Tolstoj'us plėtojosi laisvai ir savistoviai...

Jaigu būtų jo "namiškiai" bei kaimynai likę jo pasekėjais bei mokiniiais, tai jie, ištikro, būtų pavergę jį ir būtų apstabdę laisvą išsiplėtojamą jo dvasios.

Savo "namų" tvarkoje Tolstoj'us buvo vienuolis ir dėlto laisvas.

Ne tiek mokytojas pavergia "mokinius" ir pasekėjus, kiek mokiniai pavergia mokytoją.

Apart to, svetima "įrėdnė" išauklėjo Tolstoj'uje puikią ypatybę kentėjimo iš priežasties trukumo žmonių. Ne tik teoriškai, bet ir praktiškai Tolstoj'us išmoko "neteisti".

Turėdamas mintyje įspūdžius, iš susitikimo su Mikalojaus Levu, aš jaučiu prisirišimą ne tik prie jo, bet ir prie jo "namų įrėdnės", kurioje jisai gyvena.

Joje yra viena dora: stoka veidmainystės.

Nėra veidmainiavimo ir pačiame Tolstoj'uje. Bet pas jį yra tas, ko trūksta jo "namiškiam", — nuolatinė vidurinė kova ir, kaipo jos pasekmė, — nuolatinis žengimas pirmyn prie meilės, kuri pergali mirtį.

Jis gal būtų veidmainiu, jaigu prisipažintu save tobulu.

Bet jis mato savyje nusidėjėlį, kuris su vargu eina keliu labo ir tiesos.

Susitikdamas ir šnekėdamas su Tolstoj'umi jauti jo nepaliaujančią kovą prie tobulybės. Jį paliko svarbiausiu elementu jo gyvenime; jį apsistos tik tada, kada sustos tvaksėjusi jo širdis.

Tokiu turėtų būti kiekvienas žmogus, tokia turėtų būti visa žmonija. Vertė Pr. Šivickis.

Aukos naudai Tautiškojo Namu Vilniuje, pasiūstos Mokslo Draugijai.

Per Žalgirio apvaikščiojimą, kurį parengė Lawrence, Mass, keturios vietinės draugystės: Liet. Sūnų, Šv. Laurino, Aušros Vartų ir Šv. Onos, surinkta \$102.48, kas ir pasiūsta Tautiškam Namui per Mokslo Draugiją, išskiriant krasos lėšas.

\$10.00 aukavo kun. A. Jasaitis; po \$5.00 aukavo J. Arlauskas, ir A. Ramanauskas; po \$1.00 — J. Rudokas, J. Pašakarnis, F. Dvareckas, Z. Pekarskas, J. Žiuraulis, S. Mačiulskis, M. Norkūnas, F. Milius, O. Ramanauskienė, K. Vencius, A. Pakaušis, portugalų kunigas, J. Akstinas, A. Mikalauskas, K. Baltrėnas, J. Žukauskas, P. Andikas, K. Liauška, F. Žiurlis, J. Milvidas, P. Zablatkas, V. Lazaravičius, Z. Jankauskas; po 50c. — S. Dvareckas, A. Valinskas, A. Simanavičiūtė, V. Baliūtė, J. Šešeika, A. Jurkauskaitė, P. Kiskner, V. Blazis, J. Dvareckas, V. Branka, P. Kibildis, J. Kibildis, K. Studzius, A. Keršulytė, O. Svestaitė, J. Vilkunas, V. Račkauskas, A. Šerkšnas, A. Mikelionis, M. Viskoška, R. Karsokienė, T. Maseelis, Z. Kašėta, A. Stravinskas, S. Petrukevičius, V. Jeskelevičius, M. Bolis; 35c. — A. Abramavičius; 30c. — P. Bakanauskas; po 25c. — D. Tamulevičius, A. Naudinskas, M. Sviklas, S. Lipeika, B. Radzevičius, J. Norkūnas, S. Benkas, M. Sakalauskas, V. Žurulis, J. Perednia, M. Arnulis, J. Žitkevičius, P. Zoluba, J. Paulekas, D. Čiras, M. Cildius, V. Meškinis, S. Kindaravičius, J. Kuršas, F. Aleksandravičius, J. Buzevičius, J. Verseckas, A. Suzedelis, D. Kirmėlas, V. Kašėta, K. Daukšus, D. Andrulonis, A. Marčinauskas, A. Šimonis, J. Sudman, P. Navickas, J. Bajerunas, J. Čirutė, M. Garbutavičius, R. Vainauskas, J. Bielevičius, A. Kerailis, K. Pečiulis, F. Petrauskas, P. Biaun, K. Lisauskas, M. Kieva, F. Sabostiniūtė, J. Truška, A. Zablackas, C. Alešunas, M. Jankauskas, F. Stravinskas, V. Pautikas, A. Stankaitis, M. Bučiuniūtė, P. Strazdas, S. Veckės, A. Samauskas, E. Bobiniūtė, J. Kanopas, J. Labas, F. Molunavičius, S. Lapševičius, M. Kazlauskas. Smulkių aukų buvo \$8.08. Taigi viso labo suaukauta \$78.23. Už ženklelius surinkta \$17.15; už programus — \$7.10. Išviso pasidaro \$102.48.

A. Ramanauskas, prez. apvaikšč.

J. Pašakarnis, sekret. "

J. Zuraulis, kasierius "

P a s t a b a: Ponas A. Ramanauskas buvo atsiuntęs ir straipsnį su šiuomis aukomis, bet straipsnio netalpiname, kadangi jau pirmiau apie tą patį buvo "Tėv."

Aukos.

Aukos sušelpimui A. Deltuvos, surinktos nuo 240 kp. S.L.A. ir Lietuvos Sūnų pašelpinės draugystės, Portland, Ore.

\$1.00 aukavo J. Guokas; po 50c. aukavo P. Kvekšas, K. Staškauskas, J. Višniauskas, M. Janukaitis, A. Rubliauskas, A. Rice; po 25c. S. Dambrauskas, A. Stočkus, V. Mačinskis, P. Pranaitis, A. Navickas, K. Rudinskis, J. Pranaitis, K. Kubilius, A. Valentas, A. Šarka, M. Daugela. Viso labo suaukauta \$7.25. Atėmus 5c. nusiuntimui, pasilieka \$7.20. A. Stočkus.

Susirinkimai S.L.A. kuopų.

Maynard, Mass. 58 kp. bus bertaininis susirinkimas nedėlioį, 1 d. sausio, 1 val. po pietų, svetainėje Hibernial, 46 Main st.

Draugai! malonėsite visi pribūti ir užsimokėti ketvirt-metinę mokestį. Taipogi turime daug svarbių reikalų apsvarstymui. Nepamirškite atsivest naujų narių prisirašymui.

52) Sekr. Vincas J. Zienevičius.

Brockton, Mass. 17 kp. bus metinis susirinkimas nedėlioį, 1 d. sausio 1911 m., 2 val. po pietų, bažnytinėj svetainėje, Montello, Mass. Kviečiame ateiti visus narius ir užsimokėti duokles, taipgi ir norinčius prisirašyti prie S.L.A. Bus rinkimas naujos valdybos kuopai ateinantiems metams. taipgi bus išdalinamos naujos konstitucijos ir ženklai.

Sekr. H. I. Vaitkus.

Scranton, Pa. 30 kp. bus susirinkimas 1 d. sausio 1911 m., nedėlioį, 1:30 val. po pietų, svetainėj po No. 110 W. Market st. Meldžiu visus narius susirinkti, nes bus rinkimas kuopos viršininkų, taipgi bus dalinamos naujos konstitucijos; taipgi dar kartą meldžiu, kad visi nariai pribūtumėt ir pasiimtumėt po naują konstituciją, nes yra labai svarbu kiekvienam nariui žinoti įstatymus tos organizacijos, prie kurios priguli, podraug užprašau atsivesti ir naujų narių prirašymui.

Rašt. K. V. Zorskas.

Rhone, Pa. 44 kuopos S.L.A. atsibus metinis susirinkimas 2 d. Sausio 1911 m., 2 val. po pietų, Stankevičiaus svetainėje, Penn St.

Rašt. Ona Ražanskas.

Pajieškojimai.

Čionai Amerikoje, Camden, N. J. yra miręs Pranas Gentvainis, narys S.L.A. 108 kuopos iš Wilmintgton, Del. Jisai būk paeinąs iš Kauno gub., Telšių pav., Navardėnų sod., Varnių parap. ir valsčiaus ir būk ten yra jo duktė, kurios vardo nežinome. Todėl šiuomi meldžiame atsišaukti reikale posmertinės į S.L.A. sekančiu antrašu:

Jonas Žemantauskas, 52

Centro Sekr. S.L.A.

307 W. 30-th St., New York City.

Pajieškau savo dviejų draugų ir pusbrolio Dominyko Čeginsko, pusbrolis, girdėjau, gyvena Chicago, Ill. Draugai gi, Vladislovas Jenečka ir Juozas Loventa, taipgi girdėjau, gyvena Illinois valstijoje. Malonėsite patįs atsišaukti, ar kas kitas pranešti šiuo antrašu:

Jonas Tuinila,

Box 105, Acme, Wyo. (19

Pranešimas.

Brooklyn, N. Y. 213 kuopa S.L.A. išrinko sau už daktarą Dr. Aldoną Šliupitę-Jankauskienę.

Lietuviška šokių mokykla.

Jonuk, o kur tu taip greitai ir gerai galėjai išmokti šokti, kad tu pirmiau nemokėjai šokti, budavo stovi kerčioj, sarmatijais eiti ant salės. No ar tu dar lig šiol Onytė nežinojėi, kad Prof. Frank L. J. išmokina kiekvieną jauną ar seną, kas tik atsilanko, su trumpu laiku išmokina, Ten mokina visokius šokius. Čia mokinėsis neturėsi sarmatos eiti ant publiškios salės šokti. Aš užtikrinu išmokinti kaip kas norite. Mokinu Utarninke, Seredoj ir Ketverge vakarais. Atdara nuo 7:30 iki 10:30, Norėdami mokintis meldžiu atsilankyti minėtais vakarais į salę po num. 3119 So. Morgan St., arti 31-mos St. Chicago, Ill.

Prof. Frank. L. J. 3

Geriausias Draugas.

Peilis, tai yra geriausias žmogaus draugas ant kiekvieno žingsnio. Peilis su istoriškais atsiminimo ženklais yra brangiausia atmintis kiekvienam inteligentiškam žmogui. Mes dirbam puikiausius peilius į kurių kraunius įdedam į vieną pusę lietuvo ženkla (žirgvaikį) ir DLK. Vytauto paveikslą, o į kitą pusę jūsų vardą ir adresą. Taipogi vietoj paminėtų, mes galime įdėti bile kokį paveikslą, fotografiją, draugijos bei unijos ženkla. Tokis peilis gali būti brangiausia dovna Kalėdu kiekvienam. Musų peiliai yra iš geriausio plieno, sidabro ausutėmis ir perlinais apšaldeliais. Tai yra geriausi peiliai pasaulyje. Musų apgarsinimo kainos per 3 mėnesius: 2 gelž. \$1.25, 3 gelž. \$1.75 4 gelž. \$2.25 su pasiuntimu į namus. Reikalaujam gerų agentų dėl rinkimo orderių ir duodame gerą pelną. Pinigus ir laiškų siuskiie ant tokio antrašo: I. E. Kudlins Co, Sub. Sta. 121, Chicago, Ill.

Visiems naudinga!

Kišėninis Atlasas viso pasaulio arba žemlapinė knygelė, kuri turi 476 puslapius, didumo 3½x5½. Angliškoje kalboje. Mapos, kuriros parodo gelžinkelius, vandenį ir kalnus; Suvienytą Valstijų status, teritorijas ir kiek state miestų, ir kiek gyventojų visame state, ir kiek atskiruose miestuose, — taip ir viso pasaulio miestų. Kaina 50c. Galima gaut pas

M. M. DOVYDAITĮ,

606 E 3-rd st.,

Wilmington, Del.

‘VIENYBĖ LIETUVNINKŲ’ duos dideles dovanas

Seniausias sąvaitinis laikraštis išeina kas Seredą Brooklyne, įsteigtas 1886 metuose 10 d. Vasario.

Kas užsirašys “Vienybę Lietuvninkų” tiesiai iš redakcijos ir prisiųs \$4.50, gaus laikraštį per du metus “Atlasą”, “Pažvelgus atgal” ir tris Kalendorius; kas \$4.00 — gaus laikraštį per du metus, “Atlasą” ir tris Kalendorius; kas \$3.75 — gaus laikraštį per du metus, “Pažvelgus atgal, tris Kalendorius; kas prisiųs \$3.50 gaus laikraštį per metus “Atlasą”, “Pažvelgus atgal”, tris Kalendorius; kas \$3.00 gaus laikraštį per metus, “Atlasą”, tris Kalendorius; kas \$2.50 gaus laikraštį per metus, “Pažvelgus atgal”, tris Kalendorius.

“Vien. Liet.” prenumerata metams \$2.00. Bet šias dovanas duodam savo skaitytojams, kurie pagal mūsų paminėtą prekę atnaujis ar naujai užsirašys. iš priežasties 25 metų sukaktuvių laikraščio gyvavimo. taipgi išleisime 10 d. Vasario 1911 m. jubilėjinį numerį, kas supažindys mūsų skaitytojus su plačia praeičia laikraščio gyvavimo. Šitas numeris bus su istoriškais straipsniais, redaktorių ir sandarbininkų fotografijoms. Tas jubilėjinis bus pirmas lietuvių laikraštijoje, kurio da nevienas iš laikraščių nesulaukė. Todėl atkreipiame atidžią visuomenės pasinaudot iš progos ir paragint vienas kitą, nauji užsirašyt, seni atnaujint. Pasiskubinkit, jau trumpas laikas, sekančiu antrašu:

J. J. Paukštis & Co.

120-124 Grand St., Brooklyn, N. Y.

1911 metais

Lietuvos Žinios

Eis 3 krtus per savaitę,
duos 150 numeriu per metus.

Prie L. Žinių eina lietuvių moksleivių laikraštis AUŠRINĖ, kurią visi L. ŽINIŲ mėėjai gauna dovanai. Kas primokės prie metinės prenumeratos 25 kap., tai gaus naują spalvotą (su etnografiškaisiais rubežiais) Lietuvos žemlapį, kuris šiaip parsidavinės po 50 kap.

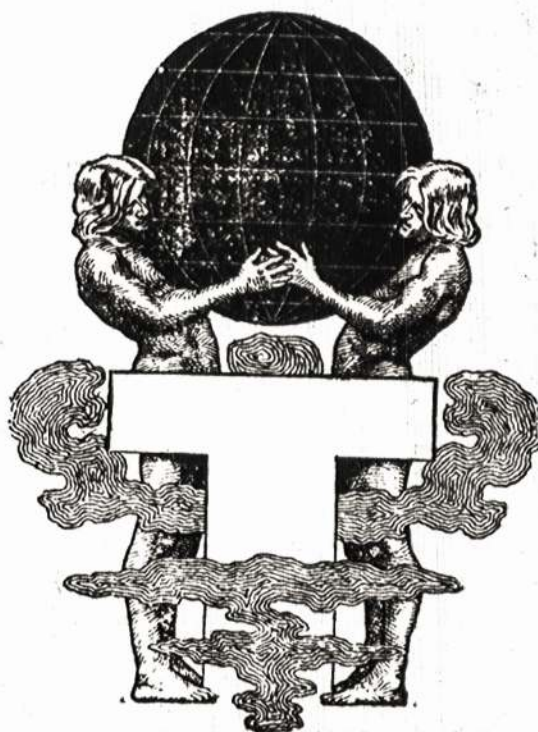
L. ŽINIAS, L. ŪKININKĄ, VILNIAUS KALENDORIŲ ir knygas leidžia Bendrovė — F. Bortkevičienė, K. Grinlis ir Ko.

BENDROVĖS NARIAI įsimokėję 25 rub, gali gauti L. ŽINIAS už 1 rub. metams, o įnešę 50 rub. — visuomet dovanai, t. y. duodasi iki 20 proc.

Kaina: Amerikoje metams 3 dol. 30 cent. (6 rub.), pusmečiui 1 dol. 92 cent. (3 rub. 50 kap.) Lietuvoj metams 2 dol. 20 cent. (4 rub.), pusmečiui 1 dol. 20 cent. (2 rub. 20 kap.)

Adresas:

Vilnius Semionovskaja 10—1 “Lietuvos Žinios”
Russia—Lietuva.

**PIRMUTINIS LIETUVISZKAS
SALIUNAS**

Užlaiko šaltą alų, gardžią arielką, kvėpančius turkiškus cigarus, ir inportuotus gėrymus. Čia atsilankę lietuviai ras mandagius patarnavimus ir gaus rodą dykai. Atsilankykite pas:
Cezara Vaszkeilaviczliu,
124 Millbury St., Worcester, Mass.

SLA. Centro Valdyba.

PREZIDENTAS:

M. J. Damijonaitis,
812 — 33-rd St., Chicago, Ill.

VICE-PREZIDENTAS:

F. Živatkauskas,
110 W. Market St., Scranton, Pa.

SEKRETORIUS:

J. Žemantauskas,
807 W. 30-th St., New York, N. Y.

IŽDININKAS:

J. Skritulskas,
26 Broad St., New Britain, Conn.

IŽDO GLOBĖJAI:

T. Paukštis,
123 N. Main St., Pittston, Pa.

P. W. Birštonas,
Oak St., Shenandoah, Pa.

LITERATIŠKAS KOMITETAS:

L. Šernas,
3252 S. Halsted St. Chicago, Ill.

B. K. Balevičia,
111 S. Halsted St., Chicago, Ill.

P. Mikolainis,
Box 62, New York, N. Y.

**KNYGIUS ir "TEVYNES"
ADMINISTRATORIUS**

S. Astramskas,
307 W. 30-th St.

New York City.

"DAGIS"

Kritikos, Satyros ir Juokų Mėnesinis Likraštis

DAGIS gražioj formoj knygos, ant geros popieros ir su viršialiais. viso 20 puslapių, kas mėnuo duoda skaitymų.

DAGIS kas mėnuo talpina po kelis originalinius lietuvių pieštus paveikslėlius.

DAGIS bado visus be skirtumo, kas tik nusikalsta prieš visuomenę, todėl Dagis turi rasti kiekvieno lietuviio name, tai yra geriausia gyduolė nuo visokių ligų. Juk visiems yra reikalingas linksnumas ir juokai, o Dagis nesigaili straipsnių su įvairiais paslėpimais ir juokais.

DAGIO kaina labai žema, tikrai po 10 centų num., arba \$1.00 metams.

Siunčiant prenumeratą, adresuokite:

"Dagis" Publ. Co.

812 - 33 st., Chicago, Ill.

LIETUVIŠKA APARATŲ DIRBTUVE.

Guodotinioms tautiškomis ir bažnytinėms draugystėms išdirba: Karunas, Amerikoniškas vellavas, Szarpas, Juostas, ženklelius, kepures ir marszalkoms paređus, telpgi visus bažnytinis aprėdalus. Norėdamos guodotinos Draugystės arba guodotini kunigai, jog Jūsų darbas būtų gerai atliktas, paveskite jį tikrai lietuvei.

T. Andruszewicz & Co.

1421 Division St. - - - Chicago, Ill.
netoli Milwaukee ave.

ALBERT G. GROBLEWSKI

Savininkas ir Fabrikantas Geriausių

"LENKISZKU - LIETUVISZKU VAISTU."

Geriausia
Gyduolė
nuo
Strėnų skaudėjimo
Degimo krutinėje
Galvos skaudėjimo
Kateros
Užsišaldyme
Neuralgijos
nuo
Gerklės skaudėjimo

Mešlungio
Skausmo krutinėje
nuo
Patrukime
Azma arba
Dusulio
Štyvumo sprando
Skaudėjimo:
sonuose
Rankų ir
Kojų.

Ypatingos Gyduolės.

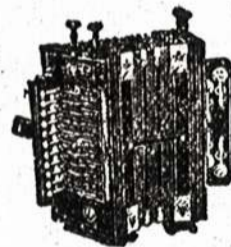
Jeigu sergate užsisenėjusioms ligoms nuo kurių negali pagelbėti nė daktarai nė gonbučiai, arba paslaptinioms ligoms, aprašykite man savo nesveikumą gerai ir aiškiai (be užslėpimo) nes čion eina ne tik apie tavo sveikatą, bet labai tankiai ir apie tavo gyvastį. (Atsimink, jog kiekvienas garbingas daktaras užlaiko paslaptį kaip ant išpažinties). Užtai nesigėdyk ir nebijok, rašyk teisybę o mielai suteiksiu rodą ir prisiųsiu geras gyduoles pagal tavo ligą su nurodymu kaip reikia jas vartoti, už prekę labai mažą. Reikia rašyti laiškus stačiai pas mane pridėdant visados 2 c. markę ant atsakymo, nes kitaip negausit atsakymo. Teipgi mes reikalaujame gerų agentų kiekviename dideliame mieste ir jų aplinkėse. Agentai nuo Lietuviškai-Lenkiškų gyduolių gali uždirbti nuo 50 dol. iki 150 dol. ant mėnesio. Uždarbį duodame kuogeriausią. Taigi rašykite reikalaudami agentūros. Kiekvienas lietuviškas štornykas teipgi privalo užlaikyti visada mūsų puikias Lietuviškas gyduoles savo štoruose ant pardavimo, kad mūsų tautiečiai reikalaudami galėtų pas kiekvieną nusipirkti ir nereikalautų išduoti pinigų dovanai kokiems nors apgavikams tose aplinkėse. Štornykai, rašykite pareikalaudami gyduolių, nes geras uždarbys ir parduokite mūsų tyras Lietuviškas gyduoles, kurias mes gvarantuojame. Rašykite po antrašu:

ALBERTAS G. GRABLIAUCKAS

Cor. Elm & Main Str., Plymouth, Pa.

DABAR LAIKAS: NAUDOKITES VISI!

Turiu už garbę pranešti visiems lietuviams ir mano kostumeriams, kad aš perkėliau savo krautuvę iš Brooklyn N. Y. in SCRANTON. PA. ant žemiau paduoto adreso, kurioje galite gauti LAIKRODŽIŲ, LAIKRODĖLIŲ, LENCIUGĖLIŲ, PUIKIŲ ŽIEDŲ, SPILKŲ, KALČIKŲ, KOMPASŲ, KRYŽIUKŲ. Puikiausiu ARMONIKŲ, SKRIPKŲ, KLERNETŲ, TRUBŲ, KONCERTINŲ ir daugybe visokių muzikalishku instrumentu. Geru BRITVŲ, visokio skyriaus DRUKAVOJIMUI MAŠINUKŲ, ALBUMŲ FOTOGRAFIJOMS, GUMINIŲ LITARŲ, ISTORIŠKŲ ir MALDA-KNYGIŲ, visokiu gražiu POPIERIŲ gromatomis rašyti su puikiausiais apskaitymais ir dainomis su drukuotais aplinkui konvertais TUZINŲ už 25c., 5 tuz. - \$1.00, Perkupčiams 1.000 už \$6.00. LIETUVIŠKA BIBLIJA arba ŠVENTAS RAŠTAS seno ir naujo testamentu lietuviškomis litaromis pusl. 1127, družiai apdaryta, su prisiuntimu \$3.00. Jai katras neturit mano didelio KATALOGO No 3 pareikalaukit šiandien: prisiusdami tikrą savo adresą ir už 5c. markę gausit jį su 456 paveikslais ir 1.000 naudingų daigtu. Aš gvarantuoju, kad mano tavoras pirmos klesos, o prekės pigesnės kaip kitur. Ordėlius išsiunčiu greitai i visus Amerikos ir Kanados kraštus. Perkupčiai gali gauti pirkt tavora daug pigiau kaip kitur. Kviečiu visus su ordėliais ir visokiais pirkiniais kreipties

Šio adresu: M. K. WILKEWICH, 115 W. MARKET Str., Providence Sq. SCRANTON, PA.